БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Һурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

№ 29 (5958)
ФЕВРАЛИИН 8
СРЕДА
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

Ажалшад болбол советскэ Эхэ орондоо, Ленин—Сталинай агууехэ хэрэгтэ хэмжээлэшэгүй үнэн, советскэ арадай эрхим хүбүүд ба басагадые СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта өөһэдынгөө кандидадууд болгон дэбжүүлжэ байна.

«ПРАВДА».

СОВЕТСКЭ АРАДАЙ КАНДИДАДУУД

Бүхы орон дотор боложо байгаа һунгалтын урдахи суглаанууд дээрэ СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгэдэ олон миллион һунгагшад угаа ехэ эдэбхи хэшээлтэй ба баяр баясхалантайгаар хабаадажа байна. Ажалшадай һунгалтын урдахи суглаанууд хадаа советскэ обществын морально-политическэ нэгэдэлэй эли тодо гэршэ, коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой илагдашагүйн, Ленин—Сталинай агууехэ партида советскэ арадай заха хизааргүй дуратай ба үнэн байдагай хүсэтэ демонстраци мүн.

Ажалшад болбол советскэ Эхэ орондоо, Ленин — Сталинай агууехэ хэрэгтэ хэмжээлэшэгүй үнэн, советскэ арадай эрхим хүбүүд ба басагадые СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта өөһэдынгөө кандидадууд болгон дэбжүүлжэ байна.

Һунгагшад хадаа коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро, агууехэ Сталинай ударидалгаар манай Эхэ ороной туйлаһан шэнэ илалтанууд тухайда патриотическа омогорхолтойгоор мэдүүлнэ. Энээнэй урда тээ СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудай хэгдэһэнһээ хойшо дүрбэн жэлэй турша соо советскэ арад болбол коммунизмын замаар урагшаа ехэ алхам хэбэ. Дайнай хойто тээхи табанжэл болзорһоо урид дүүргэгдэжэ байна, арадаймнай ажахы айхабтар түргэнөөр хүгжэнэ, ажалшадай материальна тэниглэн байдал дээшэ дэбжэнэ. Эдэ бүхы амжалтануудайнгаа түлөө большевистскэ партида, агууехэ Сталинда уялгатайбди гэжэ советскэ хүнүүд һайн мэдэнэ.

Заха хизааргүй үргэн манай Эхэ орон соо — бүхы городууд ба тосхонуудта болоһон, һунгалтын урдахи суглаанууд дээрэ өөрынгөө түрүүшын кандидадай нэрые — бүхэдэлхэйн-түүхэтэ социализмын илалтануудта манине асарһан хүнине, ажалшадай гениальна вождь ба багша Иосиф Виссарионович Сталинине айхабтар ехэ инагаар нэрлэнэ.

Советскэ арад болбол большевистскэ партине тойрон, агууехэ Сталинине тойрон тон нигтаар жагсаад, СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтануудай бэлэдхэл ябуулжа байна.

Ажалшад хадаа большевистскэ партиин ба советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэд нүхэд В. М. Молотов, Г. М. Маленков, Л. П. Берия, К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, А. И. Микоян, А. А. Андреев, Н. С. Хрущев, Н. А. Булганин, Н. М. Шверник, А. Н. Косыгинине Верховно Соведэй депутадуудта кандидадууд болгон ехэ баяртайгаар дэбжүүлнэ.

Бүхы советскэ арад болбол советскэ байгуулалтын урган мандалгын үндэһэ һуури болоһон большевигүүдэй партиин сэсэмэргэн политикые ехэтэ һайшаана.

СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудай дунда бүхы зоной эрхим түлөөлэгшэдые харанабди. Шэн зоригто ажалаараа алдартай суутай болоһон хүдэлмэришэд: «Калибр» заводто коллективнэ стахановска хүдэлмэри эмхидхэһэн, Сталинска шангай лауреат мастер Н. А. Российский, Ленинградтахи Кировска заводой ахалагша мастер А. К. Байков, уральска металлург В. М. Амосов, Урда-Уральска харгын суута машинист И. П. Блинов, бакинска нефтьшэ Социалистическэ Ажалай Герой Тюль Бала Алиев, кемеровскэ горняк Социалистическэ Ажалай Герой В. Р. Семыкин, ташкентскэ бүд нэхэлгын комбинадай бүд нэхэгшэ-стахановка Е. Ф. Визгалова, промышленностиин ба транспортын бусад олон новаторнууд бии байна.

Социалистическэ хүдөө ажахын хүдэлмэришэд болбол колхозно байгуулалтые бэхижүүлхын түлөө эсэшэ-сусашагүй тэмсэдэг түрүү хүнүүдые өөһэдынгөө дундаһаа дэбжүүлнэ. Депутадуудта кандидадуудай тоодо — Социалистическэ Ажалай Геройнууд: Молотовой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин правлениин түрүүлэгшэ Ф. М. Гринько, эхэнэрнүүдэй тракторна бригадануудай хүдэлөөндэ эхи табиһан П. Н. Ангелина, азербайджанска колхозница Басти Багирова, украинска колхозой түрүүлэгшэ М. Г. Лысенко гэгшэд дэбжүүлэгдэә.

Советскэ һунгагшад хадаа советскэ элитэ ехэ эрдэмтэдые, уранзохёолшодые, искусствын ба арадай гэгээрэлэй ажал-ябуулагшадые депутадуудта кандидадууд болгон нэгэн һаналаар дэбжүүлнэ. СССР-эй наукануудай Академиин президент С. И. Вавилов, Московско университедэй ректор академик А. Н. Несмеянов, уранзохёолшод А. А. Фадеев, Мирзо Турсун-Заде, багшанар Л. С. Матвеева, О. Т. Плесская, СССР-эй Арадай артистнар А. К. Тарасова, Н. К. Черкасов ба советскэ интеллигенциин бусад олон түлөөлэгшэд депутадуудта кандидадууд болгогдон дэбжүүлэгдэә.

Ажалшад хадаа манай арадай амгалан тайбан ажалые найдамтайгаар сахин хамгаалагша Советскэ Армиин түлөөлэгшэдые өөһэдынгөө кандидадууд болгон дэбжүүлнэ.

Хүдэлмэришэдэй, таряашадай ба интеллигенциин дундаһаа депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгэ хадаа советскэ обществын бүхы зоной хани барисаата харилсаа ба морально-политическэ нэгэдэлые харуулна.

Манай ороной ажалша национальностьнуудай союз болбол советскэ социалистическэ гүрэнэй хүсэтэ үндэһэ һуури мүн. Ородууд ба украинецууд, белоруссууд ба грузинууд, латышууд ба узбегүүд, азербайджанецууд ба казагууд, туркменүүд ба армянинууд, таджигууд ба эстонецууд — СССР-эй бүхы арадууд эбдэршэгүй бата хани барисаагаар, ахадүүгэй харилсан туһалалсалгаар нэгэдэнхэй.

Эхэнэрые сүлөөлэлгэ, олон миллион советскэ эхэнэрнүүдые политическэ ажабайдалда эдэбхитэйгээр элсүүлэн хабаадуулга—советскэ байгуулалтын агууехэ туйлалта мүн. Хүн түрэлтэнэй түүхэдэ түрүүшынхеэ эхэнэрнүүд үнэхөөрөө эрэшүүлтэй адли эрхэ абаа. Һунгагшад хадаа СССР-эй бүхы арадуудай эрхим басагадые депутадуудта өөһэдынгөө кандидадууд болгон дэбжүүлжэ байна. Тэдэнэй дунда—ород арадай алдарта басаган, Московско «Трехгорно мануфактурада» олон станогууд дээрэ хүдэлмэрилхэ хүдэлөө үүсхэгшэдэй нэгэн—А. М. Штырова, Таллинска машина бүтээлгын заводой формовщица К. П. Проос, Татариин үнинэй багша Х. А. Ибрагимова, Чкаловска областиин үрһэнэй ажахын совхозой директор М. Г. Гантарева, Туркменскэ тосхоной багша Ташрабад Джемал Векилова болон бусад бии. Советскэ эхэнэрнүүд гүрэнэй захиргаанда, оронойнгоо олониитын-политическэ бүхы ажабайдалда элитэ һуури эзэлэнхэй.

Советскэ арад болбол шударгуу сэхэ ажалаараа, Эхэ орондоо үнэн байһанаараа этигэл найдабаритай болоһон манай эсэгэ ороной түрүү хүнүүдые өөрынгөө кандидадуудаар дэбжүүлнэ. Депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгэ хадаа манай орон дотор ажалша хүнэй али тухай дээрэ үргэдэһые, оломиллионно арад зоной дунда али тухай ехэ зохёон байгуулхы хүсэ Ленин — Сталинай партиин ургуулан бадаруулһые эли тодоор харуулна.

СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтануудай бэлэдхэл хадаа коммунистическэ байгуулалтын түүхэтэ зорилгонуудые шиидхэлгэдэ арадай бүхы хүсэ элсүүлгын оршон байдалда ябуулагдажа байна. СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ зорюулагдан дэлгэрһэн бүгэдэарадай социалистическэ мүрысөөн үдэр бүри улам шэнэ амжалтануудые асарна. Большевистскэ партине тойрон, агууехэ вождь ба багша түрэл Сталинаа тойрон жагсаһан советскэ арад коммунизмын илалта тээшэ найдабаритайгаар дабшана.

(«Правдын» түрүү бэшэгһээ).

И. В. СТАЛИН—СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ДЕПУТАДТА БҮГЭДЭАРАДАЙ КАНДИДАТ

Һунгуулиин Бакинско-Сталинска округ

Советскэ арадай агуехэ вождь

БАКУ, февралиин 6. (ТАСС). СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгэдэ зорюулагдаһан суглаан «Сталиннефть» трестын, Ленинэй орденто дүрбэдэхи промыселдо болобо.

Тус суглаае нефтяной промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзай промыслово комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр П. Кнутов нээгээ.

Суглаанда хабаадагшад болбол Хүндэтэ Президиумдэ ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрое нүхэр И. В. Сталин түрүүтэйгээр маша ехэ дэбжэлтын оршон байдалда һунгаа.

Нефть үйлэдбэрилэн абалгын мастер, залуушуулай түрүү бригадын хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Г. Гасанов трибуна дээрэ гараба.

— Манай инаг эсэгэ ба багша, ажалшадай агууехэ вождь Иосиф Виссарионович Сталинине СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидат болгон дэбжүүлхые дурадханаб, — гэжэ нүхэр Гасанов мэдүүлнэ.

Суглаанда хабаадагшад суута мастерай дурадхалые, нүхэр И. В. Сталинай хүндэлэлдэ зорюулагдаһан удаан овациар, амаршалгын үгэнүүдээр угтаба.

—Советскэ арадуудай ахадүүгэй бүлэ соо,—гэжэ нүхэр Гасанов үргэлжэлүүлнэ,—Сталинска Конституциин наран доро азербайджан арад золтой жаргалтай ажаһууна. Манай республика өөрынгөө бүхы амжалтануудай түлөө, экономико ба культурынгаа түрибэлгүй ехэ бадаралтын түлөө нүхэр Сталинда уялгатай.

Нэрьемэ шанга альгаташалганууд зал соо удаан үргэлжэлнэ.

Газар доро заһабари хэлгын ахалагша мастер А. Шахрамановта үгэ үгтөө. Нүхэр Шахраманов иигэжэ хэлэбэ:

—Бидэнэй ажаллажа байдаг район манай агууехэ вождиин нэрээр нэрлэгдэнхэй. Хаанта засагай жэлнүүдтэ эндэ, Биби-Эйбатада, мүн Бакугай хүдэлмэришэдэй ондоошье районуудта, нүхэр Сталин болбол Ленинэй лозунгнуудые тойруулан бакинска организацине эмхидхэн жагсааха, большевизмын туг доро олониитэ хүдэлмэришэдые элсүүлхэ эршэмтэй шанга хүдэлмэри ябуулһан байгаа. Нүхэр И. В. Сталин Бакугай ба Азербайджанай большевистскэ организацине үндэһэлэн байгуулһан юм. Сталинска районой нефтьшэд эндэ нүхэр Сталинай хүдэлмэрилжэ байһан үдэрнүүд тухай дурасхаалые хүндэлэн һанажа байдаг.

Электромонтёр Н. Людаков, инженер А. Алиев ба бусад болбол большевистскэ партида, советскэ правительствода, агууехэ Сталинда хизааргүй дуратай ба үнэн байлгын мэдэрэлнүүдээр халима дүүрэн үгэнүүдые хэлэбэ.

«Сталиннефть» трестын, Ленинэй орденто дүрбэдэхи промыселын коллективэй хамтын суглаан боложо, советскэ арадай агууехэ вождь нүхэр Иосиф Виссарионович Сталинине Союзай Соведэй депутадта һунгуулиин Бакинско-Сталинска округһоо кандидат болгон дэбжүүлхэ ба тус округ соо баллотировалагдаха зүбшөөлөө үгэхыень гуйха гэһэн тогтоол нэгэн һаналаар, удаан замхашагүй альгаташалгануудаар угтагдан, баталба.

Нефтьшэд хадаа нүхэр И. В. Сталинда эльгээгдэхэ амаршалгые угаа ехэ урматай баяртайгаар баталан абаа.

Сталин—колхозно таряашадай хани нүхэр

СТАЛИНАБАД, февралиин 6. (ТАСС). Союзай Соведэй депутадуудта кандидадуудые һунгуулиин Сталинабадска городской округһоо дэбжүүлгэдэ зорюулагдаһан суглаан боложо, Сталинабадска районой, Дзержинскиин нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин 460 колхознигууд суглараа.

Суглаае Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ А. Саидов нээгээ. Партиин Сталинабадска райкомой секретарь нүхэр Байматов түрүүлэн үгэ хэлэбэ.

— Большевистскэ партиин ба нүхэр Сталинай хүтэлбэреэр, — гэжэ нүхэр Байматов хэлэнэ, — бидэнэр ажахын ба культурна байгуулалтын бүхы һалбаринуудтаа гайхамшаг амжалтануудые туйлаабди. Манай түрэл Сталинай нэрые бидэнэр һанан дурдан ябажа, арюун һайхан үг зорилго —коммунизм тээшэ алхалан, манай жаргалта ажабайдал зохёожо байнабди.

Ажалшадай агуехэ багша ба хани нүхэр Иосиф Виссарионович Сталинай хүндэлэлдэ бултадаа боложо, нэрьемэ шанга оваци хэбэ.

Дурадхал оруулхын түлөө колхозой агроном Джалол Назаров үгэ абаба.

— Колхозно таряашанай хани нүхэр, манай агууехэ вождь ба багша Иосиф Виссарионович Сталинине СССР-эй Верховно Соведэй депутадта түрүүшын кандидат болгон дурадхахадаа таанар бүгэдын һаналые мэдүүлнэб гэжэ һананам! — гэбэ.

Зал дотор нэрьемэ альгаташалганууд дахинаа үргэлжэлбэ.

— Нүхэр Сталин манай кишлагуудта гэрэл ба баяр жаргал асараа, колхознигуудые культурна ба баян ажабайдалтай болгоо. Манай артель энээнэй эли тодо жэшээ болоно.

Бидэнэр мүнөө жэлдэ хлопогой баян ургаса хуряагаабди. Гектар бүриин 30-аад центнер сырец гүрэндэ тушаагдаа. Колхозоймнай ниитэ олзо доходынь 4 миллион түхэриг болонхой. Энэ хадаа манай колхозой нёдондо абаһан олзо доходһоо 1,5 миллионоор ехэ байна. Колхознигууднай ажалта үдэр бүридөө 17 түхэриг мүнгэ, 7 килограмм таряа, ургамалай 2 килограмм тоһо абаба. Зол жаргалта шэнэ ажабайдалые советскэ засаг, большевигүүдэй партн, агуехэ Сталин бидэндэ хангаа. (Нэрьемэ альгаташалганууд).

Суглаанда хабаадагшад болбол советскэ арадай агуехэ вождь, хани ба багша Иосиф Виссарионович Сталинине СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта һунгуулиин Сталинабадска городской округһоо кандидат болгон дэбжүүлхэ гэжэ тогтообо.

Һунгуулиин Ивановска округ

Ивановска меланжева комбинадай коллектив *Алексей Николаевич* КОСЫГИНИИЕ Национальностьнуудай Соведэй депутадта һунгуулиин Ивановска округһоо кандидат болгон дэбжүүлбэ

ИВАНОВО, февралиин 4. (ТАСС). Ивановска меланжева комбинадай хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхын түлөө суглараа.

Бүд нэхэгшэд эдэ үдэрнүүдтэ ажалай үндэр ехэ дэбжэлтэтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна. Бүд нэхэгшэд болбол нүхэр И. В. Сталинай ударидалга доро, коммунизм тээшэ этигэлтэйгээр дабшагша Эхэ оронойнгоо арадай ажахын хүгжэлтэдэ бидэнэй ажал туһална гэһэн мэдэрэлээр омогорхоно; һунгалтануудые стахановска шэнэ амжалтануудаар тэмдэглэхэ гэһэн патриотическа эрмэлзэлээр халима дүүрэн байна.

Бүд нэхэдэг фабрикын мастер В. А. Федоров трибуна дээрэ гараба.

—ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо, СССР-эй хүнгэн промышленностиин Министр, советскэ арадай үнэн хүбүүн Алексей Николаевич Косыгинине СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидат болгон һунгуулиин Ивановска округһоо дэбжүүлнэб,—гэжэ нүхэр Федоров мэдүүлээ.

Тус дурадхалые ээрэлгын фабрикадахи, ВЛКСМ-эй цеховой бюрогой секретарь А. Молькова, комбинадай парткомой секретарь И. И. Хохлов бэ бусад дэмжээ.

Нүхэр Хохлов өөрынгөө үгэ дотор иигэжэ мэдүүлбэ:

—Ивановска меланжистнууд хадаа большевистскэ партиин үнэн хүбүүн Алексей Николаевич Косыгинине Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидат болгон угаа ехэ урма баяртайгаар дэбжүүлжэ байна. Нүхэр Косыгин СССР-эй хүнгэн промышленностиин Министрын тушаалда байхадаа, ленинско-сталинска түхэлэй хүтэлбэрилэгшэ мүн байһанаа харуулаа.

Парти ба правительствын анхарал оролдолгодо, нүхэр И. В. Сталинай анхарал оролдолгодо харюу болгон, меланжистнууд ажалайнгаа бүтээсые һара бүри улам дээшэлүүлнэ, советскэ хүн зоной ба арадай ажахын хэрэглэлдэ зорюулан эрхим һайн, гоё һайхан бүдүүдые улам ехээр үйлэдбэрилнэ. 1950 оной түрүүшын һарые меланжистнуудай коллектив амжалтатайгаар дүүргэә. Программаһаа гадуур ехэ утаһан ээрэгдээ, бүдүүд бүтээн гаргагдаа. Комбинаднай дайнай хойто тээхи түрүүшын табанжэлэй түсэбые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ саашадаашье түрүү зэргэдэ ябаха.

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо, СССР-эй хүнгэн промышленностиин Министр Алексей Николаевич Косыгинине СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидат болгон Ивановска меланжева комбинадай хүдэлмэришэд, албахаагшадай коллективэй үмэнэһөө дэбжүүлхэ ба СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ һунгуулиин Ивановска округ соо баллотировалагдаха зүбшөөлөө үгэхыень гуйха гэжэ суглаанда хабаадагшад нэгэн һаналаар шиидхэбэ.

Һунгуулиин Свердловско округ

С. М. Кировэй нэрэмжэтэ Уральска политехническэ институдай коллектив *Николай Михайлович* ШВЕРНИГЫЕ Национальностьнуудай Соведтэ кандидат болгон нэгэн һаналаар дэбжүүлээ

СВЕРДЛОВСК, февралиин 4. (ТАСС). СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадые дэбжүүлгэдэ зорюулагдан, С. М. Кировэй нэрэмжэтэ Уральска политехническэ институдай актова зал соо студентнүүд, профессорнүүд-багшанарай, хүдэлмэришэд ба албахаагшадай хамтын суглаан болоо.

Бүгэдэниитын эб найрамдалай түшэг тулгуури, социализмын ороной—Советскэ Союзай хүсэ шадалынь большевистскэ партиин хүтэлбэри доро, агууехэ Сталинай ударидалгаар урган мандажа байна. Индустриальна Уралай экономико ба культурань хүгжэнэ. Советскэ арадай ажана тэниглэн байдал хэлбэришэгүйгөөр ба таһалгарнагүйгөөр дэбжэнэ.

Институдай үнинэй хүдэлмэрилэгшэдэй нэгэн, техническэ наукануудай доктор В. И. Смирновто үгэ үгтэбэ.

—СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Николай Михайлович Швернигые СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ кандидат болгон һунгуулиин Свердловско округ соо манай коллективһээ дэбжүүлхые дурадханаб, — гэбэ. Николай Михайловичые агууехэ Сталинай үнэн шаби ба соратник мүн гэжэ бидэнэр бултадаа мэдэнэбди. Нүхэр Шверник манай һунгуулиин Свердловско округһоо СССР-эй хоёрдохи зарлалгын Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутат байгаа. Нүхэр Шверник өөрынгөө һунгагшадай — уралайхидай этигэл найдабарие хүндэтэйгөөр бэелүүлээ.

Техническэ наукануудай кандидат, Советскэ Союзай Герой Н. И. Сиромятников трибуна дээрэ гараба.

— Николай Михайлович Швернигые гүрэнэй ехэ ажал-ябуулагшадай нэгэн мүн гэжэ советскэ арад мэдэнэ. Нүхэр Шверник хадаа Ленин—Сталинай агууехэ хэрэгэй түлөө тэмсэлдэ өөрынгөө бүхы хүсэ шадалые үгэдэг байна, — гэжэ нүхэр Сиромятников хэлэнэ.

Техническэ наукануудай кандидат нүхэр Б. М. Соколов ба студент отличник нүхэр Давыдов гэгшэд нүхэр Н. М. Швернигэй кандидатурые халуунаар дэмжээ.

С. М. Кировэй нэрэмжэтэ Уральска политехническэ институдай коллективэй хамтын суглаан ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүнэй кандидат, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Николай Михайлович Швернигые СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидат болгон һунгуулиин Свердловско № 151 округ соо дэбжүүлхэ гэжэ нэгэн һаналаар шиидхэбэ.

Суглаанда хабаадагшад нүхэр И. В. Сталинда эльгээгдэхэ амаршалгын бэшэгые угаа ехэ урма баяртайгаар баталан абаа.

КОММУНИСТНУУД БА ПАРТИЙНАБЭШЭ ХҮНҮҮДЭЙ СТАЛИНСКА БЛОГОЙ КАНДИДАДУУДЫЕ ДЭБЖҮҮЛГЭ

ЛЕНИН—СТАЛИНАЙ ПАРТИДА, АГУУЕХЭ ВОЖДЬ БА БАГША НҮХЭР СТАЛИНДА МАНАЙ АРАДАЙ ХИЗААРЛАШАГҮЙ ДУРАТАЙ БА ҮНЭН СЭХЭ БАЙҺАНАЙ ХҮСЭТЭ ДЕМОНСТРАЦИ

* * *

Агууехэ Сталин—илалтымнай туг

Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-бүтээлгын заводой хүдэлмэришэдэй, инженернүүдэй, технигүүдэй ба албахаагшадай хамтын суглаанһаа

Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-бүтээлгын **заводой** котельнэ цехын уужам ехэ корпус дотор хүгжэмэй абяан ханхинана. Энд СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгэдэ зорюулагдаһан суглаан зарлагдаба. Цехын **гол пролёт** дээрэнь Ленин ба Сталинай портредүүд, улаан тугуудаар шэмэгдэһэн үндэр трибуна табяатай.

Энд бүхы заводһоо 4 мянга гаран һунгагшад сугларба. 17 час. Трибуна дээрэ завкомой түрүүлэгшэ С. К. Ермоленко гаража, суглаае нээхэ зуураа иигэжэ хэлэбэ:

— Нүхэдүүд! 1950 оной мартын 12-то СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтанууд болохо байна. Эдэ һунгалтануудые советскэ хүнүүд бүгэдээрэлэй һайндэр гэжэ тоолоод, ажалай ба политическэ ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтажа байна.

Советскэ Союзай бүхы арадуудтай хамта манай заводой коллектив болбол дээшэлүүлэгдэмэл социалистическа уялгануудые даажа абаһан байна. СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтанудай хүндэлэлдэ завод дээрэмнай 6500 гаран хүнүүд мүрысэнэ. Эрхим шанартай продукци гаргахын түлөө 45 бригаданууд мүрысэнэ. 3 мянга гаран хүнүүд стахановска вахтада жагсанхай.

«СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хаха тухай Дүримэй» 57 ба 58-дахи статьянуудай үндэһөөр манай Эхэ ороной эрхим хүбүүдые, Ленин — Сталинай партиин хэрэгтэ үнэн шударгуу нүхэдые СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлхэ зол манай заводой коллективтэ хүртэбэ,—гээд нүхэр Ермоленко үгөө дүүргэбэ.

Суглаанай президиум ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрое нүхэр Сталин түрүүтэйгээр хүндэтэ президиумдэ һунгаһанай һүүлээр, паровозо-хабсаруулгын цехын стахановец-слесарь Ефим Прокопович Ревуцкий депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ дурадхал оруулхын түлэ үгэ абаба.

— Нүхэдүүд! һунгуулиин 435-дахи Улан-Удын паровозо-бүтээлгын округһоо СССР-эй Верховно Соведэй депутадта манай түрүүшын кандидадаар коммунистическа партиин ба советскэ арадай агуу-ехэ вождь **Иосиф Виссарионович Сталиниие дэбжүүлхэ гэжэ** дурадханаб.

Нүхэр Сталин болбол бүхы наһаяа пролетарска революциин хэрэгтэ, **хүдэлмэришэн ангиин ба** бүхы ажалшан арадай хэрэгтэ үгэнэ...

Бидэнэр агууехэ сталинска эпоходо ажаһуунабди. **Бидэнэр агуу**ехэ Сталинай хүтэлбэри доро тэмсэжэ ба илажа ябанабди.

Манай бүхы һанал болол ба хүсэл найдалгамнай нүхэр Сталинда хандуулагдана. Эгээл тиимэ дээрэһээ СССР-эй Верховно Соведэй депутадта түрүүшын кандидадаар Иосиф Виссарионович Сталиниие мүнөөдэр халуун иниаглалтайгаар дэбжүүлнэ гэнэб, — гэжэ нүхэр Ревуцкий хэлэбэ.

Нүхэр Ревуцкиин дурадхалые котельнэ цехын начальник В. Д. Терновой, газостанциин слесарь-стахановец С. Г. Евтушенко, шэрэм шудхалгын цехын технолог Д. К. Золтоева гэгшэд халуунаар дэмжэбэ.

— Манай Эхэ ороной түгэс хүсэтэй болоһониие, манай орон соо коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлдэ советскэ арадай туйлаһан бүхы амжалтануудые советскэ хүнүүд болбол эгээл хүндэтэй ба түрэл нэрэтэй — нүхэр Сталинай нэрэтэй холбоно. Мүнөөдэр, бидэнэрэй суглаа хэжэ байһан энэ газарта мэнэ һаяхан лэ ой тайга байлаг һэн. Теэд, мүнөө Бурят-Монголой АССР-эй индустриализацида эхи табиһан, манай орденто паровозо-вагонно завод үүсхэл элэбхитэ, бүрьялма ажабайдалаар ажаһуужа байна. Нүхэр Сталинай хүтэлбэри доро советска арадай туйлаһан агууехэ илалтанууд манай завод дээрэһээшье эли тодоор харагдана, — гэжэ нүхэр Терновой хэлэбэ.

Суглаан болбол Иосиф Виссарионович Сталиниие һунгуулиин 435-дахи Улан-Удын паровозо-бүтээлгын округһоо Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ ба баллотировалагдаха зүбшөөлөө үгэхыень гуйха гэһэн тогтоол нэрьемэ альгаташалган доро нэгэн дуугаар батал**ан абаба. Суглаанда** хабаадагшад нүхэр Сталинда амаршалгын телеграммые угаа ехэ дэмжэлтэтэйгээр баталан абаһан байна.

Тэрээнэй һүүлээр арматурна цехын токарь Николай Кириллович Рачев үгэ абажа, СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин 435-дахи Улан-Удын паровозо-бүтээлгын округһоо Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар үнэн ленинец, агуу-ехэ Сталинай дүтын нүхэр ба соратник **Лазарь Моисеевич Кагановичые** дэбжүүлхэ гэжэ дурадхаба.

—Лазарь Моисеевич Кагановичые СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар яахадаа дэбжүүлнэбиб гэхэдэ, тэрэ хадаа хаанашье хүдэлхэдөө социалистическэ байгуулалтын амжалтануудые хангадаг байна. Лазарь Моисеевичын кандидатурые яахадаа дэбжүүлнэбиб гэхэдэ, тэрэ хадаа түмэрзамайхидай армиие ниттаруулан жагсаажа, түмэр замай транспортые манай ороной арадай ажахын түрүү зэргэнүүдтэ гаргаһан байна бшуу,—гэжэ нүхэр Рачев мэдүүлбэ.

Нүхэр Рачевой дурадхалые паровозо-колесно цехын начальник П. Н. Бурлов ба бусад халуунаар дэмжэбэ. Суглаан болбол Лазарь Моисеевич Кагановичые һунгуулиин 435-дахи Улан-Удын паровозо-бүтээлгын округһоо Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ ба баллотировалагдаха зүбшөөлөө үгэхыень гуйха гэһэн тогтоол нэгэн дуугаар баталан абаба.

Энээнэй һүүлээр инструментальна цехын стахановец-слесарь, комсомольско-залуушуулай бригадын бригадир Георгий Михайлович Серышев үгэ абажа, һунгуулиин 435-дахи Улан-Удын паровозо-бүтээлгын округһоо Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар инструментальна цехын строгальщик, заводой эрхим стахановец нүхэр **Евгений Григорьевич Курочкиниие** дэбжүүлхэ гэжэ дурадхаба.

—1935 ондо ВЛКСМ-эй ЦК Евгений Григорьевич Курочкиниие манай заводто эльгээгээ һэн. Тэрээнһээ хойшо манай инструментальна цехтэ строгальщигаар нүхэр Курочкин мүнөө болотор хүдэлмэрилнэ.

Олон станок дээрэ хүдэлмэрилхын түлөө хүдэлөөн орон соомнай дэлгэржэ эхилхэдэ, нүхэр Курочкин хадаа завод дээрээ эгээл түрүүлэн хоёр станок дээрэ хүдэлмэрилжэ эхилһэн юм. Тэрээнэйнгээ һүүлээр 3 станок дээрэ хүдэлмэрилдэг болоод, мүнөө 4 станок дээрэ хүдэлмэрилжэ байна. Дайнай һүүлэй сталинска табанжэлэй дүрбэн жэлэйнь турша соо Евгений Григорьевич болбол 14 жэлэй нормонуудые дүүргэһэн байна.

Нүхэр Курочкин болбол социалистическэ гүрэнэй, большевистскэ партиин хэрэгэй түлөө хамаг хүсэ шадалаа үгэдэг. СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадаар дэбжүүлэн манай олгоһон найдабарииие нүхэр Курочкин нэрэтэй түрэтэйгөөр харюулха байха гэжэ лаб этигэнэб, —гэжэ нүхэр Серышев хэлэбэ.

Энэ дурадхалые инструментальна цехын начальник И. Н. Заболотный, арматурна цехын токарь О. И. Калинина гэгшэд халуунаар дэмжэбэ.

— Нүхэр Курочкин болбол манай орон соо социализм байгуулхын түлөө советскэ арадай баатар тэмсэл ябуулжа байһан жалнуудта ургаһан ба хүмүүжэһэн байна,—гэжэ нүхэр Заболотный хэлэбэ,—парти ба комсомол нүхэр Курочкиниие большевигэй гайхамшагта һайн шанартайгаар хүмүүжүүлээ юм.

Суглаанда хабаадагшад Евгений Григорьевич Курочкиниие һунгуулиин Улан-Удын 435-дахи паровозо-бүтээлгын округһоо Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ ба баллотировалагдаха зүбшөөлөө үгэхыень гуйха гэжэ нэгэн һаналаар тогтообо.

Энээнэйнгээ һүүлээр суглаан болбол Союзай Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлжэ эхилбэ. Түрүүшын үгые модельнэ цехын стахановец-фрезеровщик Иннокентий Николаевич Кисов абаба.

—Нүхэдүүд! СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин 356-дахи Улан-Удын городской округһоо депутадта кандидадаар Ленин ба Сталинай үнэн шаби, эрхим соратник **Вячеслав Михайлович Молотовые** дэбжүүлхые дурадханаб,—гэжэ нүхэр Кисов хэлэбэ.

Вячеслав Михайлович Молотов болбол манай арадай үнэн хүбүүн, хэлбэришэгүй большевик мүн. Тэрэ хадаа пролетарска революциин бүхы шатанууд дээрэ Ленин ба Сталинтай хамта ябаа. Нүхэр Молотов хадаа коммунизмын хэрэгэй түлөө, ажалша арадай зол жаргалай түлөө тэмсэжэ ябана.

Нүхэр Кисовэй дурадхалые кадрнуудые бэлэдхэлэй таһагай инженер-методист Е. Д. Дементьева ба бусад халуунаар дэмжэбэ.

Суглаан болбол Вячеслав Михайлович Молотовые һунгуулиин 356-дахи Улан-Удын городской округһоо Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ ба баллотировалагдаха зүбшөөлөө үгэхыень гуйха гэһэн тогтоолые угаа ехэ идэбхитэйгээр баталан абаба.

Шэрэм шудхалгын цехын начальник, инженер Николай Герасимович Вахрушкин һунгуулиин 356-дахи Улан-Удын городской округһоо Союзай Соведэй депутадта кандидадаар ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо **Георгий Максимилианович Маленковые** дэбжүүлбэ.

Нүхэр Вахрушкинай энэ дурадхалые арматурна цехын мастер Н. А. Митрофанова ба бусад халуунаар дэмжэбэ.

Суглаанда хабаадагшад болбол Георгий Максимилианович Маленковые һунгуулиин 356-дахи Улан-Удын городской округһоо Союзай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ ба баллотировалагдаха зүбшөөлөө үгэхыень гуйха гэһэн тогтоол нэгэн һаналаар гаргаба.

Энээнэй һүүлээр кузнечна цехын мастер, орденто нүхэр Федор Степанович Реут гэгшэ үгэ абажа, ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой нэгэдэхи секретарь **Александр Васильевич Кудрявцевые** һунгуулиин 356-дахи Улан-Удын городской округһоо Союзай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ гэһэн дурадхал оруулба.

Бидэнэр Александр Васильевич Кудрявцевые гансал областной партийна организациин хүтэлбэрилэгшэ бэшэ, мүн анхаралтай ба һонор нүхэрнай гэжэ мэдэдэгбди.

1943 оной февральһаа хойшо Александр Васильевич Кудрявцев болбол партиин Бурят-Монголой Обкомой нэгэдэхи секретаряар хүдэлмэрилжэ байна. Большевистскэ партиин үнэн хүбүүн, эсэшэ сусашагүй эмхидхэлшэ байһан тулада нүхэр Кудрявцев болбол Бурят-Монголдо хүдэлжэ байха зуураа республикын ажалшадай дунда айхабтар хүндэтэй болобо.

Эхэ оронойнгоо ба партиин үнэн хүбүүн нүхэр Кудрявцевые СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар мүнөөшье дэбжүүлхэдээ, манай найдабариие харюулха байха гэжэ би батаар найданаб,—гэжэ нүхэр Реут мэдүүлбэ.

Энэ дурадхалые паровозо-механическа цехын стахановец-токарь Т. П. Гноянкин, заводой главна металлург С. М. Вахрушев ба бусад халуунаар дэмжэбэ.

Суглаан болбол Александр Васильевич Кудрявцевые һунгуулиин 356-дахи Улан-Удын городской округһоо Союзай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ ба баллотировалагдаха зүбшөөлөө үгэхыень гуйха гэһэн тогтоолые нэгэн һаналаар баталан абаба.

Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-бүтээлгын заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшадай хамтын суглаан СССР-эй гүрэнэй гимн дуулалгаар дүүрэбэ.

ҺУНГАГШАДАЙ ҮНДЭР НАЙДАБАРИ

Үдэрэй 11 час. Усть-Баргажанай загаһа-консервын комбинадай хүдэлмэришэд, загаһашад болон албахаагшад хамта 397 хүн клуб соогоо сугларба. Тэдэнэр СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ тухай асуудалые зүбшэн хэлсэхэнь.

Комбинадай флодой капитан-механик Борис Александрович Надеждин түрүүтэй президиум һунгагдаба. Хүндэтэ президиумдэ нүхэр И. В. Сталин түрүүтэйгээр ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүд нэгэн дуугаар һунгагдаһан байна.

Түрүүшын үгэ комбинадай санитарна врач, партийнабэшэ Валентина Федоровна Алышевада үгтэбэ.

— Манай коллектив угаа ехэ золтой. СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудаар Эхэ оронойнгоо эрхим түрүү хүнүүдые дэбжүүлхэмнай. Тэдэнэр хадаа бидэнэрэй, бүхы советскэ арадай этигэл найдабариие хэзээдэ дүүргэхэ байна. Тэдэнэр хадаа манай инаг түрэл Иосиф Виссарионович шэнгеэр Эхэ оронойнгоо түлөө, арад зонойнгоо түлөө оролдохо гэжэ батаар найданабди. Гүрэн түрынгөө дээдэ органой депутадта кандидадаар манай инаг түрэл эсэгэ ба багша Иосиф Виссарионович Сталиниие дэбжүүлээ гэжэ дурадханаб. (Үни удаан альгаташалган). Мүн Вячеслав Михайлович Молотовой, Анастас Иванович Микоянай кандидатурые дэбжүүлнэб.

Һунгуулиин № 439 Баргажанай округһоо Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар бурят-монгол арадай эрхим хүбүүн Будажап Лобсанович Лобсановые дэбжүүлнэб,—гэжэ нүхэр Алышева хэлэнэ.

Нүхэр Алышевагай дурадхалые партийнабэшэ Дмитрий Степанович Шитиков, гослевой бригадир Дмитрий Иннокентьевич Цивилев, загаһашан Татьяна Петровна Ушакова ба хүдэлмэришэ Дарья Прокопьевна Ушинина ба бусад халуунаар дэмжэбэ.

Суглаанда хабаадалсагшад болбол СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэһэн И. В. Сталиниие, В. М. Молотовые А. И. Микояниие болон Б. Л. Лобсановые һунгуулиин № 439 Баргажанай округто баллотировалагдахаар зүбшөөлөө үгэхые гуйха гэжэ нэгэн һаналаар шиидхэбэ.

Арадай кандидадууд

Ториин МТС-эй уужам ехэ клуб соо МТС-эй хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд сугларжа, СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведтэ ба Национальностьнуудай Соведтэ депутадуудай кандидадуудые дэбжүүлхэ асуудалые зүбшэн хэлсэбэ. Тус суглаае МТС-эй директор нүхэр Т. П. Фефелов нээгээд, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр А. В. Таюрскийда түрүүшын үгэ үгэбэ.

— СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведтэ һунгаха һунгуулиин Улан-Удын городской округһоо депутадай кандидадаар манай агууехэ вождь **Иосиф Виссарионович Сталиниие** дэбжүүлнэб,—гэжэ нүхэр Таюрский мэдүүлбэ. Эндэ сугларагшад нүхэр Таюрскиин дурадхалые нэгэн һаналаар ба туйлай ехэ дэбжэлтэтэйгээр дэмжэбэ.

МТС-эй директорые политическэ талаар орлогшо нүхэр Р. И. Григорьев Союзай Соведэй депутадта кандидадаар областной партийна организациин хүтэлбэрилэгшэ нүхэр **Александр Васильевич Кудрявцевые** дэбжүүлбэ. Энэ дурадхалые МТС-эй механик М. Ф. Архипов ба бусад халуунаар дэмжэбэ.

Удаань МТС-эй ахалагша агроном нүхэр В. И. Дунаев үгэ абажа, Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин № 444 Зэлын округһоо депутадта кандидадаар Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин секретарь **Тогочи Данзанович Данзановые** дэбжүүлбэ. Нүхэр Дунаевай дурадхалые МТМ-е даагша нүхэр Ф. С. Крючко ба бусад халуунаар дэмжээ.

Тус суглаан болбол агууехэ вождь И. В. Сталинда эльгээхэ телеграммые тон ехэ дэбжэлтэтэйгээр абаба.

Манай түрүүшын кандидат

БМАССР-эй 25 жэлэй нэрэмжэтэ Улан-Удын сэмбын фабрикын коллективэй хамтын суглаанһаа

Халаануудай һэлгэжэ байһан үе. Ута сагаанууд цехүүдһээ гараһан бүхы хүдэлмэришэд хүхюу хөөрэлдөө зугаатайгаар алхалалдан сэмбэ нэхэлгын цех худар ошожол ошожол байнад. Энэ цех соо үдэшын 4 час. 30 минутада 450 тухай хүдэлмэришэд — һунгагшад сугларaад байба. Улаан тугта станогой хажууда багахан трибуна байна. Энэ хадаа һунгуулиин хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсажа, мүрысөөндэ мүнөөдэр түрүүлэн ябаһан эгээл эрхим стахановка, олон станогто Анна Савватеевна Фефеловагай станок. Энэ нүхэр мүнөөдэр хоёр станок дээрэ 3 хүнэй даалгабари дүүргээ.

Сэмбэ нэхэгшэдэй коллективэй хамтын суглаан нээгдэжэ, суглаанай хүндэлэлэй президиумдэ ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй Политбюрогой гэшүүд агууехэ вождь нүхэр Сталин түрүүтэйгээр һунгагдаба. Һүүлээрнь фабзавкомой түрүүлэгшэ Михаил Васильевич Бузгузов гэгшэ СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ дурадхал оруулхын тула цехын мастер Иван Иосипович Лойкодо үгэ үгэбэ.

—Мүнөөдэр манай ороной бүхы ажалшад агууехэ баярай оршом байдалда ажаһууна. Бидэнэр илалтаһаа илалта тээшэ бүрин этигэл найдабаритайгаар алхалан ябанабди. Манай бүхы амжалта, илалтанууд, советскэ гражданин бүхэнэй зол жаргалтай хүхюун сэнгүү байдал хадаа агууехэ Сталинай нэрэтэй нигта холбоотой.

Тиимэдэ, хүн түрэлтэнэй агууехэ багша Иосиф Виссарионович Сталиниие Союзай Соведтэ һунгаха һунгуулиин 356-дахи округһоо түрүүшын кандидат болгон дэбжүүлнэб,—гэбэ. Энэ дурадхал нэрьемэ альгаташалгаар угтагдаа. Удаалуулан үгэ хэлэһэн стахановец-токарь, партийнабэшэ И. К. Иванов, электромонтер нүхэр В. Шестаков гэгшэд нүхэр Лойкын дурадхалые халуунаар дэмжэбэ.

—Гансахан лэ манай советскэ орондо эхэнэрнүүд зол жаргалтай, эрхэ сүлөөтэй ажаһууна. Энэ сэнгүү һайхан байдалые Ленинско-Сталинска парти, советскэ засаг олгоо Би өөрынгөө хүндэтэ эрхые дүүрэн эдлэжэ, коммунистическэ партиин хүмүүжүүлһэн, Эхэ орондоо үнэн сэхэ хүбүүн, партиин Бурят-Монголой Обкомой нэгэдэхи секретарь Александр Васильевич Кудрявцевые Союзай Соведэй депутадта кандидадаар һунгуулиин 356-дахи округһоо дэбжүүлнэб,—гэжэ фабрикын хүдэлмэрилэгшэ Валентина Константиновна Вологова хэлэбэ. Нүхэр Вологовагай дурадхалые үгэ хэлэһэн һунгагшад халуунаар дэмжэбэ.

Удаалуулан үгэ абаһан мастерай туһалагша М. Ф. Сарышев, нормировщик М. А. Малышев гэгшэд арадуудай агууехэ вождь нүхэр Сталинай үнэн сэхэ соратнигууд Анастас Иванович Микоян, Алексей Николаевич Косыгиниие Национальностьнуудай Соведэй депутадуудта кандидадуудаар 434-дэхи округһоо дэбжүүлбэ. Эдэ нүхэдүүдэй дурадхалые Г. Ковальченко Г. Богинский ба бусад халуунаар дэмжэбэ.

Сэмбэ нэхэлгын цехын начальник Геннадий Элуардович Рихтер үгэ хэлэбэ:

—Манай Бурят-Монголой республика советскэ засагай жэлнүүдтэ коммунистическэ партиин, советскэ правительствын хүтэлбэри доро агууехэ амжалтануудые туйлаа. Эдэ амжалтанууд хадаа манай республикын түрүү ба үнэн сэхэ хүнүүдэй нэрэтэй холбоотой гээшэ. Тиимэдэ би манай бурядай үнэн сэхэ басаган, инфекционно больницын отделениие даагша БМАССР-эй ба РСФСР-эй габьяата врач Татьяна Ивановна Семеновае Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлнэб. Нүхэр Семеновагай ажалай замые тодорхойгоор хэлээд, тэрээнэй дурадхал дэмжэхые сугларагшадые уряалаа. Удаалуулан үгэ хэлэһэн нүхэд З. Семенихина, З. Романова болон бусад нүхэр Рихтерэй дурадхалые үнэн зүрхэнһөө дэмжэбэд.

Суглаан болбол нүхэд И. В. Сталин, А. И. Микоян, А. Н. Косыгин болон А. В. Кудрявцев, Т. И. Семенова гэгшэдые СССР-эй Верховно Соведэй Союзай ба Национальностьнуудай Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлээд, һунгуулиин 356-дахи ба 434 дэхи округуудта баллотировалагдаха зүбшөөлөө үгэхыень гуйха гэһэн тогтоол нэгэн һаналаар баталан абаба

* * *

Суглаанай дүүрэмсээр сэмбэ нэхэгшэд өөһэд өөһэдынгөө станогуудай моторые табиба. Мүрысөөтэ ажал омог баяраар эршэдэн үргэлжэлөө.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо

ПЕТРОПАВЛОВКА. **(Телефоноор абтаба).** Февралиин 5-да Зэдын аймагай Гэгээтын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой эрэгтэй ба эмэгтэй колхознигууд засаг түрынгөө дээдэ органдо оронойнгоо эрхим түрүү хүнүүдые дэбжүүлхэеэ һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэһэн клуб соогоо олоороо сугларба.

Колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Б. Д. Дамбаев колхознигуудай хамтын суглаае нээгээд, үндэр ургасын мастер, звеньевой нүхэр Галсан Батуевич Вампиловта үгэ үгэбэ.

—Манай агууехэ вождь ба багша, манай Эхэ ороной түүхэтэ илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ Иосиф Виссарионович Сталиниие СССР-эй Верховно Соведэй депутадта түрүүшын кандидат болгон дэбжүүлнэб,—гэжэ нүхэр Вампилов мэдүүлбэ. Нүхэр Вампиловай дурадхалые суглаанда хабаадагшад нэрьемэ альгаташалгаар угтаба. Удаань колхозник нүхэр Ц. Норбоев, комсомолка П. Шоймполова ба бусад үгэ абажа, нүхэр Сталинай кандидатурые халуунаар дэмжэбэд.

Союзай Соведтэ һунгаха һунгуулиин № 356 Улан-Удын городской округһоо СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар нүхэр И. В. Сталиниие дэбжүүлхэ гэжэ суглаанда хабаадагшад нэгэн һаналаар шиидхэбэ. Һунгуулиин № 356 Улан-Удын городской округто һунгаглахаар баллотировалагдаха зүбшөөлөө үгэхые гуйһан телеграмма нүхэр Сталинда эльгээгдэбэ.

Колхозой партийна организациин секретарь нүхэр С. Радна[illegible] үгэ абажа, СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Александр Васильевич Кудрявцевые **дэбжүүлбэ. Энэ дурадхалые колхо**зой комсомольско организациин секретарь Бадаев ба бусад хэдэн колхознигууд халуунаар дэмжээ. Тиигээд суглаан болбол Союзай Соведтэ һунгаха һунгуулиин № 356 Улан-Удын городской округһоо депутадта кандидадаар А. В. Кудрявцевые дэбжүүлхэ шиидхэбэри нэгэн дуугаар абаба.

Колхозник нүхэр Б. Дамбаев үгэ абаад, Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин № 444 Зэдын округһоо советскэ арадай үнэн хүбүүн, агууехэ Сталинай дүтын соратнигуудай нэгэн Георгий Максимилианович Маленковой кандидатурые дэбжүүлбэ. Колхозой таряанажалай бригадын бригадир нүхэр Р. Вампилов бурят арадай үнэн сэхэ хүбүүн ба колхозно шадамар хүтэлбэрилэгшэ Тогочи Данзанович Данзановай кандидатурые мүн энэ округһоо дэбжүүлбэ.

Эхин һургуулиин багша нүхэр Доншитов, сельпогой бухгалтер нүхэр Цырендоржиев ба бусад эдэ дурадхалнуудые нэгэн һаналаар дэмжээ.

Удаань суглаанда хабаадагшад Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин № 444 Зэдын округһоо Г. М. Маленковые депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ гэһэн тогтоол туйлай ехэ дэбжэлтэтэйгээр баталан абаа, СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар нүхэр Т. Д. Данзановай кандидатурые табиха гэжэ шиидхэбэри абаһан байна.

* * *

Тус аймагай Үшөөтэйн МТС-эй ба Боргойн совхозой коллективүүдэй хамтын суглаанууд Союзай Соведтэ һунгаха һунгуулиин № 356 Улан-Удын городской округһоо Александр Васильевич Кудрявцевые депутадта кандидадаар дэбжүүлээ. Аймагай бүхы колхознигуудай суглаанууд болоход, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхознигуудай дэбжүүлһэн кандидатурануудые нэгэн һаналаар дэмжэһэн байнад.

СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгэ хадаа советскэ арадай морально-политическэ нэгэдэлые эли тодоор харуулна

Хүдэлмэришэдэй голос

Бидэнэр бүхы илалтануудаараа агууехэ Сталин багшадаа уялгатайбди

Машина бүтээлгын заводой эгээл ехэ цех. Февралиин 6-най үдэшэ. Энэ уужам цех соо заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшад сугларанхай. Тэдэнэр СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ гэжэ эндэ ерээ.

Профсоюзай заводской комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Кабашный оркестрын хүгжэмэй абяан доро энэ баярта суглаае нээбэ. Амбаев, Соболев, Дудченко ба бусад хамта 9 хүн президиумдэ һунгагдаба. Удаа тээнь хүндэлэлэй президиумдэ большевистскэ партиин Центральна Комитедэй Политбюрогой составые нүхэр Сталин түрүүтэйгээр һунгаһан байна. Агууехэ Сталинай нэрын дурдагдахада сугларагшад нэрьемэ альгаташалга хэнэ.

Цехын партийна организациин секретарь нүхэр Воронин хамагай түрүүн трибунада гараба. Тэрэ иигэжэ хэлэнэ:

— Манай ороной олон түмэн ажалшад засагайнгаа дээдэ органдо эрхим түрүү хүбүүд басагадаа эльгээхээр һанамжалжа байна. Тэдэнэр нүхэр Сталинай нэрые агууехэ хүндэтэйгөөр нэрлэнэ. Һунгуулиин № 435 Улан-Удын паровозо-бүтээлгын округһоо Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар Иосиф Виссарионович Сталиниие дэбжүүлхэ гэжэ дурадханаб.

Эдэ үгэнүүдыень сугларагшад тон халуунаар угтаба. Үни удаан альгаташалган болоно. Нүхэр Воронинои дурадхалые цехын контролер нүхэр Дьяченко, механик нүхэр Кравцов ба бусад дэмжэһэн байна. Тэдэнэй үгэнүүд хэдэ дахин альгаташалгаар ба хүгжэмэй абяагаар таһалагдаа.

Цехын начальник нүхэр Дудченко үгэ абаба. «Бидэнэр мүнөөдэр СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ гэжэ сугларааабди. Һунгуулиин № 435 Улан-Удын паровозо-бүтээлгын округһоо Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар агууехэ Сталинай үнэн соратник, манай большевистскэ партиин ба советскэ гүрэнэй элитэ ажал-ябуулагша, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй секретарь нүхэр Георгий Максимилианович Маленковые дэбжүүлнэб. Мүн энэ округһоо большевистскэ партиин, советскэ гүрэнэй элитэ ажал-ябуулагшадай нэгэн Никита Сергеевич Хрущевой кандидатурые дэбжүүлэе гэжэ дурадханаб», — гэжэ нүхэр Дудченко хэлээ. Энэ дурадхалыень тэндэ байгшад халуунаар дэмжэһэн байна.

— Һунгуулиин паровозо-бүтээлгын округһоо Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар паровозо-бүтээлгын заводой эрхим стахановец Евгений Григорьевич Курочкиние дэбжүүлнэб, — гэжэ цехын отделениин начальник нүхэр Епифанцев хэлээд, иигэжэ үргэлжэлүүлнэ:—нүхэр Курочкин 1916 ондо, Ленинградска областьдо, хүдэлмэришэнэй бүлэдэ түрөө. 1931 ондо долоон жэлэй һургуули дүүргэжэ гараһан байна. Тиигээд, ФЗО-гэй һургуулида һуража, 1933 онһоо эхилэн, хүдэлмэришэ болоо. 1935 ондо нүхэр Курочкиние ВЛКСМ-эй ЦК ПВЗ-дэ эльгээһэн юм. Евгений Григорьевич халаа бүтээһэн ажалаараа сэдьхэлээ дүүргэдэггүй, харин хододоо урагшаа, бүри үндэр амжалтануудта тэмүүлэгшэ эрмэлзэлэг нүхэр байна. Тиимэһээ дайнай һүүлэй сталинска табанжэлэй дүрбэн жэл соо 14 жэлэйнгээ нормые дүүргээ.

Нүхэр Епифанцевай энэ дурадхалые слесарь Беляев, техник Абрамова ба бусад тон халуунаар дэмжэбэ.

Һунгуулиин № 356 Улан-Удын городской округһоо Союзай Соведэй депутадта кандидадаар советскэ арадай вождь Иосиф Виссарионович Сталиниие дэбжүүлхэ гэһэн дурадхалые 1917 онһоо хойшо ВКП(б)-гэй гэшүүн Армянинов оруулба. Нүхэр Армяниновай дурадхалые экспедитор Артемова ба бусад дэмжэһэн байна. «Бидэнэр, эхэнэрнүүд, нүхэр Сталинай анхаралые хододоо мэдэрдэгбди. Советскэ Союзай эхэнэрнүүд хаанта засагай үеын эхэнэрнүүд бэшэ. Бидэнэр мүнөө манай социалистическэ обществын дүүрэн эрхэтэ гэшүүд болонхойбди», — гэжэ нүхэр Артемова өөрынгөө үгэ соо хэлээ.

Ажалай ба салин хүлһэнэй таһагай начальнигые орлогшо нүхэр Михайлюк үгэ абажа, СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар Андрей Андреевич Андреевые, Николай Александрович Булганиниие дэбжүүлээ. ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь Чернышев гэгшэ һунгуулиин № 356 Улан-Удын городской округһоо Союзай Соведэй депутадта кандидадаар ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой секретарь Александр Васильевич Кудрявцевые дэбжүүлһэн байна. Энэ дурадхалыень конструктор Сухотин, токарь Попенко ба бусад халуунаар дэмжээ.

Суглаанда хабаадалсагшад болбол СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэһэн нүхэдтэ амаршалгын ба тус тус округуудта баллотироваладгаха зүбшөөлөө үгэхыень гуйһан телеграмма ба бэшэгүүдые эльгээхэ гэжэ шиидэһэн байна.

Коммунистическэ байгуулалтын агууехэ зохёогшо

Хэжэнгын аймагай Хэжэнгын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой клуб соо хүн зон олон. Үдэрэй 12 час. Колхозой гэшүүд үбгэн залуугүй бүгэдөөрэн клубтаа сугларба. Энэ халаа өөһэдынгөө үнэн сэхэ хүбүүд, басагадые гүрэнэйнгөө дээдэ органдо—СССР-эй Верховно Соведтэ дэбжүүлхээр байһан баяр баясхаланта час болоно.

Колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр С. М. Мункин суглаа нээбэ. Түрүүшын үгэ колхозой молодёжо дархан Сумади Осоровто үгтөө.

— СССР-эй Верховно Соведэй депутадта манай түрүүшын кандидат болгон агууехэ Сталиниие дэмжэнэб, — гэбэ. Нэрьемэ альгаташалган болоно. «Нүхэр Сталин манай орониие илалтаһаа илалтада — социализмһаа коммунизмда хүтэлнэ» гэжэ хэлээ. Удаань нүхэр Осоров болбол Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха Яруунын 440-дэхи һунгуулиин округһоо Эхэ оронойнгоо эрхим басаган Гунсын Аюшеевна Цыденовагай кандидатура дэбжүүлэн дурадхаба. «Нүхэр Г. А. Цыденовае бултадаа мэдэнэбди, танинабди. Гунсын Аюшеевна болбол манай колхозые эмхидхэгшэдэй нэгэн бэлээ һэн. Тэрэ халаа манай колхозые эмхидхэлэй-ажахын талаар бэхижүүлхэ хэрэгтэ ехэ ажал хэлсэһэн байна. Тиимэһээ минии дурадхалые дэмжэхые уряалнаб»— гэбэ. Рядовой колхозник, партийна бэшэ большевик Ш. Цыренжапов, ологовод Р. Данзанов, МТФ-е даагша Г. Цыбикдоржиева гэгшэд нүхэр Осоровой дурадхалые халуунаар дэмжэбэ.

Суглаан халаа Союзай Соведтэ һунгаха Улан-Удын хүдөөгэй 357-дохи һунгуулиин округһоо һунгагдахаар дэбжүүлэгдэһэн Соломон Матвеевич Ивановой кандидатурые халуунаар дэмжэбэ.

Тиигээд, нүхэд Г. А. Цыденова ба С. М. Иванов гэгшэдые дурсаглаһан һунгуулиин округуудһаа кандидадуудаар дэбжүүлһэн, баллотироваладгаха зүбшөөлөө үгэхыень гуйһан тогтоол гаргаба.

* * *

Хориин аймагай колхозууд, МТС ба предприятинуудаар СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведтэ ба Национальностьнуудай Соведтэ депутадуудай кандидадуудые дэбжүүлгэ угаа ехэ эдэбхитэйгээр эхилбэ.

Үдын МТС-эй коллективэй суглаан баярай оршон байдалда үнгэрөө. Тус суглаан болбол ажалша зоной агууехэ багша И. В. Сталинай ба тэрэнэй ойрын соратник В. М. Молотовой кандидатуранууды ехэ дэбжэлтэтэйгээр дэбжүүлбэ. Мүн Союзай Соведтэ һунгаха Улан-Удын хүдөөгэй округһоо депутадай кандидадта Соломон Матвеевич Ивановые ба Национальностьнуудай Соведтэ һунгалта хэхэ Яруунын № 440 һунгуулиин округһоо Гунсын Аюшеевна Цыденовае дэбжүүлээд, эдэ округуудһаа кандидат боложо баллотироваладгаха зүбшөөлөө үгэхыень гуйһан байна.

Ажалшадай нэгэн һанал

КУДАРА-СОМОН. (Телефоноор абтаба). Февралиин 5-да Кударын аймагай Ехэ-Кударын МТС-эй коллективэй хамтын суглаан туйлай ехэ баярай оршон байдалда үнгэрбэ.

МТС-эй директорые политическэ талаар орлогшо нүхэр Михеев СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта арадуудай агууехэ вождь нүхэр Иосиф Виссарионович Сталинай, тэрэнэй дүтын соратнигууд нүхэд Вячеслав Михайлович Молотовой, Георгий Максимилианович Маленковой кандидатуранууды дэбжүүлбэ. Энэ дурадхалые суглаанда хабаадагшад бултадаа нэгэн һаналаар дэмжэбэд.

Һунгагшад болбол агууехэ большевистскэ партида, инаг вождь ба багша Иосиф Виссарионович Сталинда үнэн сэхэ ба инаг дуратай байһанаа харуулна. Тэдэнэр хадаа Ленин — Сталинай партиин сэсэн мэргэн хүтэлбэри доро коммунистическэ байгуулалтадаа шэнэ шэнэ илалтануудые туйлаха этигэл найдабаряар түгэс байна. Эгээл тиимэһээ партиин ба советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэдые өөһэдынгөө эгээл түрүүшын кандидадуудаар дэбжүүлнэ.

МТС-эй электро-механик нүхэр Манзаровский Союзай Соведтэ һунгаха һунгуулиин № 357 Улан-Удын хүдөөгэй округһоо депутадта кандидадаар БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ, бурят-монгол арадай эрхим хүбүүн Соломон Матвеевич Ивановой кандидатурые дэбжүүлбэ. С. М. Ивановой кандидатурые МТС-эй нефтебазые даагша нүхэр Степанов ба бусад халуунаар дэмжэбэд.

Сухын заводой коллектив, мүн тус аймагай «Баян Булаг» колхозой колхознигууд Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар бурят-монгол арадай уран зохёолшо Хоца Намсараевич Намсараевые дэбжүүлһэн байна. Энэ кандидатурыень Ехэ Кударын МТС-эй коллективэй суглаан нэгэн һаналаар дэмжэбэ.

* * *

Кударын аймагай «Баян-Булаг» колхозой колхознигууд СССР-эй Верховно Соведэй депутадта түрүүшын кандидадаар нүхэр Иосиф Виссарионович Сталиниие дэбжүүлээ.

Тэдэнэр болбол хүсэн түгэлдэр колхозно байгуулалтые зохёоһон, ажалша таряашадта сүлөөтэй ба жаргалтай байдал олгоһон агууехэ вождь ба инаг эсэгэ Иосиф Виссарионович Сталиндаа баярай ехэ баяр хүргэнэ.

Союзай Соведтэ һунгаха һунгуулиин № 357 Улан-Удын хүдөөгэй округһоо депутадта кандидадаар Соломон Матвеевич Ивановые Сухын заводой ба Ехэ Кударын МТС-эй коллективүүдэй дэбжүүлһэниие «Баян Булаг» артелиин гэшүүд нэгэн дуугаар дэмжэбэ.

Удаань эхин һургуулиин багша нүхэр Чибеев үгэ абажа, Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар һунгуулиин № 443 Кяхтын округһоо Хоца Намсараевич Намсараевай кандидатура дэбжүүлбэ.

— Хоца Намсараев манай хуушанай депутат байгаа. Тэрэ халаа бидэ һунгагшадай этигэл найдабариие үнэн сэхээр харюулжа шадаа. Нүхэр Намсараев бурят-монгол советскэ литературада үндэһэ һуури табигша мүн ба тэрэнэй саашанхи хүгжэлтын түлөө бүхы хүсэ шадал ба бэлиг шадабаряа гаргана гэжэ нүхэр Чибеев хэлэбэ.

Суглаанда хабаадагшад нүхэр Чибеевэй дурадхалые халуунаар дэмжээд, Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин 443-дахи Кяхтын округһоо Хоца Намсараевич Намсараевай кандидатурые дэбжүүлхэ гэһэн шиидхэбэри нэгэн дуугаар гаргаба.

Эхэ оронойнгоо үнэн сэхэ патриодуудые дэбжүүлбэ

Февралиин 6-най үдэрэй 4 час. Энэ үедэ Улан-Удын судно-заһабарилгын заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад хүхюун баярай оршон байдалда заводойнгоо механическа цех соо сугларбад. Сугларагшадай дунда үндэр наһатай үбгэдшье, дорюун солбон хүбүүд-басагадшье олон. Тэдэнэр халаа агууехэ Сталинска Хуулияар үгтэһэн эрхэеэ эдлэжэ, Эхэ оронойнгоо гүрэнэй засагай дээдэ органой депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхын тулада хамтын суглаанда сугларһан байна.

СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгэдэ зорюулагдаһан суглаае тус заводой партийна эхин организациин секретарь нүхэр Н. В. Орловой нээхэтэй сасуу, тус цех соо альгаташалган нэрьенэ.

Нэн түрүүн тус заводой шэрэм шудхалгын цехын начальник В. Е. Королько үгэ абажа хэлэбэ.

— Ленинэй мүнхэ хэрэгые үргэлжэлүүлэгшэ, коммунизмын илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ, арадуудай агууехэ вождь ба багша Иосиф Виссарионович Сталиниие СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин № 436 Улан-Удын хүдөөгэй округһоо депутадай кандидадаар дэбжүүлхые дурадханаб, — гэжэ нүхэр Королько хэлэбэ.

Нүхэр Королькогой эдэ үгэнүүдые һунгагшад нэрьемэ альгаташалгаар угтажа, һууринуудһаа бодобо.

Табан жэлэйнгээ түсэбые дүүргэһэн стахановец-фрезеровщик Дмитрий Иванович Хохриков, заводой мастер В. Г. Малюта, хүдэлмэришэд В. В. Мельниченко, Андреев гэгшэд удаа удаагаар трибуна дээрэ гаража, бүгэдэарадай түрүүшын кандидадаар нүхэр Сталиниие дэбжүүлһэниие халуунаар дэмжээд, СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудаар агууехэ Сталинай тон дүтын соратнигууд Лаврентий Павлович Берия, Николай Алексеевич Косыгин гэгшэдые дэбжүүлбэд.

Тэндэ байгшадай үни удаан альгаташалганууд доро эдэ нүхэдэй дурадхалнууд дэмжэглэбэ.

Трибуна дээрэ энэ заводой эгээл үнинэй хүдэлмэришэ Н. Л. Новиков гараба. Тэрэ халаа СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэһэн нүхэд Сталинай, Бериягай, Косыгинай кандидатурануудые халуунаар дэмжэхэ зуураа, Улан-Удын паровозно депогой алдарта машинист, түмэр замай транспортын хуушанай хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Ягодин Дмитрий Николаевичые СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин № 436 Улан-Удын хүдөөгэй округһоо депутадай кандидадта дэбжүүлнэб, — гэбэ. — Дмитрий Николаевич Ягодиниие 1912 онһоо хойшо һайн мэдэхэб, нүхэр Ягодинтай сугтаа удаан саг соо хүдэлмэрилһэн байнаб, Д. Н. Ягодин халаа коммунистнүүд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидат боложо, ходоо арадайнгаа даалгаһан арюун уялгые нэрэтэй хүндэтэйгөөр дүүргэжэ шадаха — гэбэ.

Нүхэр Н. Л. Новиковой дурадхалые хүдэлмэришэ А. Чирков, инженер В. В. Шангина, тус заводой директор Н. П. Востоков гэгшэд дэмжэбэ.

Удаань тус заводой сметно-техническэ таһагай начальник В. П. Языков үгэ абажа хэлэхэ зуураа Улан-Удын депогой машинист Д. Н. Ягодинай кандидатурые халуунаар дэмжээд, Союзай Соведтэ һунгаха һунгуулиин № 356 Улан-Удын городской округһоо депутадта кандидадаар ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой нэгэдэхи секретарь Александр Васильевич Кудрявцевые дэбжүүлбэ.

Нүхэр А. В. Кудрявцевай ажабайдал ба ажал-ябуулга тухай нүхэр Языков дэлгэрэнгыгээр хэлээ.

Нүхэр Языковай дурадхалые техник Дурнов, эрхим стахановка Н. Севастьянова ба бусад дэмжэбэ.

Һүүлээрнь суглаанда хабаадагшад агууехэ вождь ба багша Иосиф Виссарионович Сталиниие, мүн тэрэнэй үнэн соратнигууд Лаврентий Павлович Берияые, Алексей Николаевич Косыгиниие, ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой нэгэдэхи секретарь Александр Васильевич Кудрявцевые, Улан-Удын депогой солото машинист Дмитрий Николаевич Ягодиниие СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудай кандидадууд болгон дэбжүүлхэ, СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин № 436 Улан-Удын хүдөөгэй ба һунгуулиин № 356 Улан-Удын городской округуудта баллотироваладгахаар зүбшөөлөө үгэхыень гуйха гэһэн тогтоол нэгэн дуугаар баталан абаба.

Баяр баясхалантайгаар дэбжүүлнэд

Февралиин 6-най үдэшын 5 час. Мяха-консервын комбинадай ехэ ехэ корпусуудай нэгэн соо 2000 гаран хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад һунгуулиин урда тээхи суглаанда сугларбад. Хүндэлэлэй президиумдэ ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүд нүхэр И. В. Сталин түрүүтэйгээр нэрьемэ альгаташалган доро һунгагдабад.

Эгээн түрүүн үгэ абаһан комбинадай консервнэ заводой солото стахановка нүхэр Екатерина Пиванова гэгшэ иигэжэ мэдүүлбэ:

— Мүнөөдэр бидэнэр бүхы советскэ арадтаяа хамта гүрэн түрынгөө дээдэ органой депутадуудта кандидадуудаар эрхим хүбүүд ба басагадаа дэбжүүлхэмнай. Тиимэһээ, энэ үдэр халаа манда түүхэтэ һайндэр болоно.

Би СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин № 435 Улан-Удын паровозо-бүтээлгын округһоо депутадта түрүүшын кандидадаар хүн зоной жаргалта байдалай түлөө үдэр бүриин анхарал оролдолго гаргажа байдаг, дэлхэй дээрэ эгээл демократическа Конституци байгуулһан, советскэ арадуудай инаг вождь Иосиф Виссарионович Сталиниие дэбжүүлхэ гэжэ дурадханаб.

Һунгагшад барандаа хүл дээрээ болон, нэрьемэ альгаташалгануудаар угтаба.

Колбасна цехын профорг нүхэр Коконов Е. Пивановагай дурадхалые халуунаар дэмжэхэ зуураа, советскэ гүрэнэй үндэһэ һуури табигша багша Ленинэй мүнхэ һургаалые үргэлжэлүүлжэ ябагша, тэрэнэй үнэн сэхэ соратник И. В. Сталинайнгаа түлөө голосуудаа нэгэ хүн шэнгеэр үгэхэ байһанаа мэдүүлбэ.

Трибунада комбинадай колбасна цехын түрүү стахановецуудай нэгэн нүхэр Высоцкий гарана.

— ССР Союзай Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин № 435 Улан-Удын паровозо-бүтээлгын округһоо депутадта кандидадаар партиин үнэн сэхэ хүбүүн, Эхэ оронойнгоо аша туһада бүхы хүсөөрөө тэмсэжэ, дайнай һүүлэй сталинска табанжэлэй 4 жэл соо 14 жэлэй программа дүүргэһэн, Ленинэй орденто ПВЗ-гэй олон-станочник нүхэр Евгений Григорьевич Курочкиние дэбжүүлнэб, — гэжэ нүхэр Высоцкий хэлэбэ.

Һүүлээрнь, комбинадай ЖКО-гэй начальнигай орлогшо нүхэр Рогалев, кадрнуудай таһагай начальник Иван Пилипенко гэгшэд нүхэр Е. Г. Курочкинай кандидатурые үнэн зүрхэнһөө дэмжэнэд.

Суглаан СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин № 435 Улан-Удын паровозо-бүтээлгын округһоо депутадуудта кандидадуудаар агууехэ вождь И. В. Сталиниие, мүн Е. Г. Курочкиние дэбжүүлхэ тухай тогтоол ба тус округто баллотироваладгахаар зүбшөөлөө үгэхые гуйһан телеграммын текст баталан абаа.

Мяха-консервын комбинадтахи ВЛКСМ-эй ЦК-гэй комсорг нүхэр Садохинада үгэ үгтэнэ.

Нүхэр Садохина СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведтэ һунгаха һунгуулиин № 356 Улан-Удын городской округһоо депутадта кандидадаар ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Анастас Иванович Микояниие дэбжүүлээ.

А. И. Микоянай кандидатурые главна инженер нүхэр Карасев ба бусад баясхалантайгаар дэмжээ.

Консервнэ заводой директор нүхэр Горабец үгэ хэлэжэ, һунгуулиин № 356 Улан-Удын городской округһоо Союзай Соведэй депутадта кандидадаар большевистскэ партиин үнэн сэхэ хүбүүн, ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой секретарь Александр Васильевич Кудрявцевые дэбжүүлбэ.

Арба гаран жэлэй нормо дүүргэһэн слесарь А. Суворов, консервнэ заводой мастер Скрицкая гэгшэд нүхэр Горабецэй дурадхалые дэмжэбэ.

Нэрьемэ альгаташалган доро мяха-консервын комбинадайхидай суглаан А. М. Микоянда, А. В. Кудрявцевта эльгээхэ телеграммануудые баталан абаба.

Зооветинститудай коллективэй суглаанһаа

Февралиин 6-най үдэрэй 3 час. Бурят-Монголой Зооветеринарна институдай үргэн һаруул клуб соо студентнүүд, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшад сугларaa. Тэдэнэр СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхын тула тус суглаанда ерэбэд.

Зооветинститудай марксизм-ленинизмын кафедрые даагша доцент Василий Иванович Шатилов суглаае нээбэ.

СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ дурадхал оруулхын тула институдай кафедрые даагша нүхэр Андрей Григорьевич Давыдовта үгэ үгтэбэ.

—Коммунизмын дүүрэн илалтата замаар манай арадые ударидажа ябаа партиие, большевистскэ партиие байгуулагша, дэлхэй дээрэ түрүүшын социалистическа гүрэн байгуулагша, дэлхэй дээрэ хамагай демократическа конституци зохёоһон агууехэ вождь Иосиф Виссарионович Сталинай кандидатурые би дэбжүүлнэб. Манай гүрэнэй сэсэн мэргэн сталинска политика хадаа советскэ социалистическэ байгуулалтые, бүхэжүүлхэ ябадалые хангаа. Манай арадай бүхы илалтануудые эмхидхэгшэ ба зоригжуулагша нүхэр Сталиниие Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин 434-дэхи Улан-Удын округһоо түрүүшын кандидадаар дэбжүүлхэ гэжэ дурадханаб.

Нүхэр Давыдовай дурадхалые микробиологиин кафедрые даагша доцент нүхэр Косарев, ассистент Хазагаева ба зоотехническэ факультедэй дүрбэдэхи курсын студент Миронов гэгшэд халуунаар дэмжэбэ.

Профессор Василий Емельянович Парунин гэгшэ агууехэ Сталинай дүтын соратник, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо Вячеслав Михайлович Молотовые һунгуулиин 434-дэхи Улан-Удын округһоо Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлбэ. Энэ дурадхалыень тус институдай директорые орлогшо нүхэр Червяков, багша Казанцева, студентка Четкова гэгшэд халуунаар дэмжэбэд.

Багша Абрам Минеевич Гершевич советскэ арадай үнэн сэхэ хүбүүн, нугаршагүй большевик, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй секретарь Георгий Максимилианович Маленковые, тэрэшэлэн бурят-монгол арадай алдарта басаган, РСФСР-эй габьяата врач Татьяна Ивановна Семеновае дэбжүүлхэ дурадхал оруулхадань, тэрэниие Зооветинститудай хоёрдохи курсын студент Черников, кадрнуудай таһагые даагша Пихлуева гэгшэд халуунаар дэмжээ.

Механизациин кафедрые даагша Иннокентий Николаевич Нурминский хадаа агууехэ Сталинай эрхим соратнигууд Андрей Андреевич Андреевые, Лаврентий Павлович Берияе, ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой нэгэдэхи секретарь Александр Васильевич Кудрявцевые Союзай Соведтэ һунгаха һунгуулиин № 356 Улан-Удын городской округһоо депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлбэ. Физикын кафедрые даагша нүхэр Дандарон, физиологиин кафедрые даагша Соколов, студентнүүд Мункоев, Матренин ба Загузина гэгшэд энэ дурадхалыень дэмжэбэ.

Удаань, суглаанда хабаадагшад агууехэ вождь ба багша Иосиф Виссарионович Сталиниие, мүн тэрэнэй үнэн соратнигууд Вячеслав Михайлович Молотовые, Георгий Максимилианович Маленковые, Андрей Андреевич Андреевые, Лаврентий Павлович Берияе, ВКП(б)-гэй Обкомой нэгэдэхи секретарь Александр Васильевич Кудрявцевые, солото врач Татьяна Ивановна Семёновае СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлхэ, һунгуулиин № 434 Улан-Удын округто ба һунгуулиин № 356 Улан-Удын городской округто баллотироваладгахаар зүбшөөлөө үгэхыень гуйха гэһэн тогтоол нэгэн дуугаар баталан абаба.

Залуу бэшэгшэдэй шүлэгүүд тухай

Һүүлэй хэдэн һаранудай турша соо манай редакцида залуу бэшэгшэдэй шүлэгүүд үсөөн бэшээр ороһон байна.Ороной зүрхэн Москва, холын Томск, Иркутск, дурна зүгтэхи Даури болон республикын аймагуудһаа элдэб янзын ажалай хүнүүд аба Сталиндаа амаршалга, юрөөл хүргэжэ, өөһэдынгөө ажал хүдэлмэриин баяр тухай, арадайнгаа зол жаргал, омогорхол тухай, мүн дэлхэй дээрэхи ажалшан олоной амгалан тайбанай түлөө тэмсэлэй илалтаар дүүрэхэ байһандань этигэһэн үнэн зүрхэнэй үгэнүүдые хэлэһэн байха юм.

«......
Эхэ ороноо амияа үргэһэн
Эрэлхэг хүбүүгээ энхэрэн дурдахал
Эрхэ, жаргалаа олоһон хигадууд»,— гэжэ Н. Дамдинов (Курумкан) «Хитад басаганда» гэһэн шүлэг соогоо тэмдэглэнэ.

Хэжэнгын дунда һургуулиин 6-дахи классай һурагша Базарсадуев советскэ һурагшадай элир зүрхэнэй эрмэлзэлгэ харуулан, иигэжэ бэшэнэ:

«Элир
Инаг һурагшад
Эрдэм бэлиг шудалаеыл,
Олон
Оньһон наукын
Орьёл өөдэ ниидэел!»

Иимэ мүрнүүд хаа-яахан дайралдабашье, олонхинь, нэгэн гэбэл, юрэнхыдөө зосоохи удхаараа дүүрэн болоһон шанги аад, уншахада хүндэ, үгэнүүдынь модохир, мүрнүүдэйнь хэмжүүр тааруулагдаагүй, толгой холбуулга ба рифмынгээ талаар ехэнүүд дутагдалнуудтай байха юм; үгы гэбэл, формоороо болохотойшье һаа, таранги удхатай, идеянь һонор тодо бэшэ байха юм.

Г. Ц. Доржиевагай (Яруна) «Колхозой намар» гэжэ шүлэг сооһоо хэды мүрнүүдые хаража үзэе.

«Комбайн машина хадажа,
Колхозник пухэд хүдэлжэ,
Намарай шара тарян
Нангин (?) һайханаар абтажа,
Гүрэнэй түрүүшын ургаса (?)
Гайхалтай һайнаар тушаагдаба,
Урда тушааһан колхозууд
Улаан тугаар шагнуулба».

Автор энэ шүлэг соогоо таряа хуряалга болон гүрэндэ тушаалгые харуулха гэһэн һэдэлгэ гаргаһаниинь элитэ. Зүгөөр, энэ хадаа ёһото уран зохёол боложо шадаагүй гэжэ нэн түрүүн тэмдэглэхэ хэрэгтэй (гансал толгой холбуулһаарнь, мүр бүхэндэ гурба гурбан үгэнүүтэй байһаарнь шүлэг гэжэ нэрлэбэ). Таряа хуряалгые автарай һайса шэнжэлэн үзэһэниинь харагдаагүй, тэрэнь дээрэ хэлэгдэһэн мүрнүүдэй һорьтхы удхатай үгэнүүдээр бүридэһэн дээрэһээ мэдэгдэнэ. Хуряалгада ябалсаһан хэн нэгэн үбгэнһөө таряа хуряалга тухай һураа һаамнай «юрэдөөл униһан малгайгаа абангүй хүдэлөө гээшэбди» гэжэ гү даа, үгышье һаа үшөө тиимэ ондоогоор, уранаар хэлэхэ һэн гэжэ найданабди. Энэ шүлэг соо ойлгогдосогүй ушарнууд олон. «Нангин» гэжэ үгэ энэ мүр соо таарагүй. Хараад үзэхэдэ, урда мүрэйнь «н» үзэгөөр эхилһэн байхадань, «Нангин» гээшые толгой холбуулхын тулада тааруулһан гэжэ мэдэхээр. Саашань, яахадаа ургаса «гүрэнэй түрүүшын ургаса» болохо болоо юм? Ургаса бэшэ, харин түрүүшээр абтаһан таряан гүрэндэ тушаагдадаг байна бшуу.

Иимэшүү дутагдалнууд бусадшье бэшэгшэдэй зохёолнууд соогуур үзэгдэнэ: М. Цыденов — Яруна, Б. М. Содномов—Мухаршэбэр, Б. Н. Дамбаев —Ага, О. Очиров — Курумкан, Ким Ильин — Иркутск, Б. Н. Нанзатов — Ст. Дивизионная, П. Малакшинов — Москва.

Зарим бэшэгшэд өөһэдынгөө зохёолнуудта хайша хэрэгээр хандадаг дээрэһээ хүлисэшэгүй ехэ алдуунуудые хэнэ гэжэ хэлэхэ хэрэггүй. Б. Махаков (бурят дунда һургуули) «Амжалта» гэжэ уран найруулгаараа һула шүлэг соогоо

«Шэнэ дай һүйдхэгшэд
Шэшэрэн байна мүнөө,
Үнэн ябадалшадта этэрэгдээд
Үхэжэ болохол үглөө»,—
гэжэ хэлэхэдээ, эб найрамдалай түлөө тэмсэгшэдэй илалтада маргаһан тэмдэг үзүүлнэ. Империалистнууд «үхэжэ болохо» бэшэ, харин үхэхэеэл үхэхэ юм гэжэ хэндэшье мэдээжэ ха юм.

«Агууехэ датын (?) 17 оной
Октябрьска революци боложо,
Россин гүрэнэй таряашад (?)
Ошо дүлөөр эбхэржэ,
Үмхэй муухай капиталистнуудаа
Үмхи сохижо хаяһан юм», —
гэжэ Абида Содномов (Хоринск) бэшэхэдээ, түүхын үнэниие хазагайруулһаниинь элитэ: Октябрьска революциие хүдэлмэришэн анги ударидажа, таряашадые дахуулан ябаһан байна бшуу.

Энээндэл адлирхуу алдуунууд Г. Доржиевагай «Агууехэ илалтын үдэр» гэжэ шүлэг соо, Даша-Дылык Буянаевай «Тэрэ үдэр — мүнөөдэр» гэжэ шүлэг соо, И. Бадмаевай (Тори) «Таряан» гэжэ шүлэг соо, Ким Ильинэй «Үргэн дэлхэйн хүдэлмэришэ зонууд үнэн хэрэгтэ хамтаржа» гэжэ шүлэг соо, мүн бусад хэдэ хэдэн нүхэдэй шүлэгүүд соогуур үзэгдэнэ.

Зарим шүлэгүүд формынгоо талаар болохооршье һаа, удхаараа бирагүй, уншагшадта ойлгогдосогүй байха юм.

«Радио» гэжэ шүлэг соогоо Д. Д. Цымбеев (Цакир) ямар газарнуудаар ябахадам радио дуулдаа һэм гэжэ ута гэгшын тоололго хэһэнэйнгээ һүүлээр

«Эфирээр радио ханхинажа,
Элдэб һониниие дамжуулна,
Хүгжэм гоёор нэрьежэ,
Сэдьхэл зүрхым баясуулна»,—
гээд лэ дүүргэжэрхинэ. Радио тухай бэшэхэдээ, анха түрүүн радио бии болгоһон, ородой агууехэ эрдэмтэ Поповой нэрээр омогорхомоор байгаа.

Жииртээ иимэнүүд дутагдалнууд Б. Цыбенов (сэрэгэй часть), Л. Базаров (бурят дунда һургуули) гэгшэдэй шүлэгүүд соо дайралдана. Байгаалиин темэ дээрэ Ц. Дулзунов (Бичура), А. Рабданов (Хэжэнгэ), Б. Мухаршанов (Хори), А. Абушеев (Түнхэн) ба бусадай бэшэһэн шүлэгүүд юрэнхыдөө адлирхуу.

А. Рабданов «Баян Орот» (голой нэрэ) гэжэ шүлэг соогоо бэшэнэ:

«Хобоо шэнгеэр (?) урдажа,
Колхозой үргэн полиие
Эдеэ орторин уһалжа,

Элбэгээр таряае ургуулнаш».

Иигэжэ хэлэхэдэнь, Орот гол өөрөө ерээд, гэнтэ полиин дундуур урдадаг болошоо гэһэн удхатай болоно бшуу.

«Бороо», «Зундаа» гэһэн А. Абушеевай шүлэгүүд соо, мүн байгаалиин темэ дээрэ бэшэгдэһэн бусадшье шүлэгүүд соо, тойрон байгаа байгаалиие эрдэм наукын ашаар шэнжэлэн хубилгадаг советскэ арадай ажал-ябуулга харуулагданагүй. Байгаалиин темэдэ бэшэгдэһэн зохёолнууд өгөөл энэ талаһаань харагдадаг гэжэ залуу бэшэгшэд ойлгохо ёһотой.

Н. Очирова (Сэлэнгэ), Б. Жигмитов (Улан-Удэ), Т. Мункоев (Иркутска Госуниверситет), Б. Будажапов (Кяхта), Н. Алляев (Алайр), Э. Бальжанимаев (Яруна), Д. Дугаров (Ока), С. Цыренов (Цакир), Гарма Ринчинов (Даури), В. Баторов (Курумкан), Д. Ринчинов (Ага), Л. Дондокова (Сосново-Озерск) ба бусад хадаа нүхэр Сталинай далан наһанай ойдо зориулан, өөһэдынгөө омог бэяр, арадай юрөөл, бүгэдэ зоной амаршалга агууехэ вождьдоо хандуулан шүлэгүүдые бэшээ. Энэнь тон һайшаалтай. Зүгөөр, эдэ шүлэгүүд уран найруулгынгаа талаар һула байһан дээрэһээ манай газетэдэ толилогдохо аргагүй байба.

Зарим авторнууд өөһэдынгөө зохёолнуудта хайша хэрэгээр хандадаг гэжэ манай редакциин зүгһөө олон дахин хэлэгдэһэн байна. Жэшээлэн абахада, С. Б. Цыбиков (Хэжэнгэ) «Таряа хуряалгада» гэһэн гаршагтай шүлэгөө иимэ хабсаргалта эльгээлсэнэ: «Би энэ таряа хуряалга гэһэн гаршагтай статья (?!) эльгэбэб. Хаража үзэнэ бэзэ та. Оройн буруу байжа болохо даа». Теэд нээрээшье буруу газарнууд энэ шүлэг соонь олон байба. Автор болбол бэшэһэн юумэнии ёһото уран зохёол болобо гэжэ лаб найдаһан лэ хойноо газетэдэ эльгээхэ ёһотой бшуу.

Толгой холбуулга (аллитераци) тухай тусгаар хэлэхэ ёһотой болоно. Зарим бэшэгшэд толгой холбуулгые дүүргэнэгүй гү, али үгы һаа тэрээниие буруу ойлгоно гээшэ ха гэжэ һанамаар байна. Жэшээлхэдэ, Н. Дамдинов «Комбайнер» гэжэ шүлэгэйнгөө мүрнүүдые иимэнүүдээр тааруулһан байха юм.

«Аяр шарахан
Арбай шэниисэ
Аятай һэбшээндэ
Атиран долгилоод,
Амгалан талынгаа
Аржагар шарайе
Арьбудхана (?)».

Толгой холбуулгые автор муугаар хэрэглэнэ гэжэ хэнэйшье һаа хэлэмээр: «а» үзэгтэй холболдоһоор бэшэгшэ хадаа шүлэгөө униагайруулжархина.

Зохёолшо болбол шүлэг бэшэхэдээ, манай бурят арадай алдарта поэдүүдһээ гадна, ородой агууехэ поэдүүдһээ жэшээ абаха ёһотой. Тэдэнэй дүй дуршалые хэрэглэхэ уранаар хэлэхэ аргануудыень шэнжэлэн абаха гээшэ бурят бэшэгшэдэ олдошогүй туһа болохо үгэхэ юм.

Залуу бэшэгшэдэй шүлэгүүд соо рифмэнүүд үсөөн тоотой дайралдана, байхадаашье холошоһон глагольно рифмэнүүд, «иинэ—тиинэ» гээд лэ үнгэршэһэнүүд.

Юундэ шанга рифмэнүүдые хэрэглэжэ болохогүй юм? Жэшээлэн абахада, Павел—Заабол, асуудалнууд—уудална, анлалдан—Галдан, Хандама—оролдомо г. м.

Рифмэ табихадаа заал һаа үзэгэйнь адлиһаа болодог бэшэ, уншахада шэхэндэ дуулдаха талаһаань, тэрэ үгэнүүдэй сохилго дээрэһээнь дулдыдадаг. Жэшээлхэдэ, хүхэрнэ-ошоно гэһэн рифмэһээ хүхэрнэ—үхэрнүүд гэбэл тон зохид.

Шүлэгүүд соогоо шэнэ рифмэнүүдые тааруулан оруулха шухала.

Гадна, ондоо хэлэнһээ оршуулга халаа эхилжэ байгаа бэшэгшэдтэ ехэ туһатай юм. Оршуулхадаа авторай шадабариие бэедээ шэнгээжэ абадаг, тэрээнэй уранһайханай фантази дээрэһээ һайнууд бодол өөрөө түрэдэг, ураар найруулха шэнэ шэнэ аргануудтай болодог, өөрынгөө үндэһэн хэлэн дээрэ һанаһанаа хуряангы тобшоор хэлэжэ һурадаг байна.

Зохёолшо болбол олониитые өөрынгөө зохёолнуудаар хүтэлхэ уялгатай дээрэһээ, ерээдүйн үүдэнүүдые арадта нээжэ үгэхэ ёһотой. Теэд, залуу бэшэгшэдэй шүлэгүүдые уншахада, тэдэнэр хадаа яаха ёһотойб гэһэн асуудалда харюуе хүнэй зүрхэ хүдэлгэмөөр, уранһайханаар шүлэглэхын орондо, ямар юумэн болооб гэжэ ехэнхидээ харуулхые забданал.

«Үглөөдэр руу
Үсэд нэтэрүүгээр
Зүрхэлиг даамайгаар
Зүдхэхэ хэрэгтэй!..»
гэжэ советскэ үеын агуу бэлигтэ поэт Владимир Маяковскиин захиһые һанажа ябаха ёһотойбди.

Цырен-Базар БАДМАЕВ.

Кяхтада „Б.-М. Үнэн“ газетэ һулаар тараагдана

Большевистскэ хэблэл болбол олониитые идейнээр хүмүүжүүлхэ ба эмхидхэхэ хүсэтэ зэмсэг мүн.

Гэбэшье, Кяхтын аймагта хэблэл тараалга, илангаяа «Бурят-Монголой Үнэн» тараалга тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Тус аймаг дотор «Бурят-Монголой Үнэн» 350 хэһэг тараагдахын орондо, январиин 24-нэй байдалаар 158 хэһэг, «Агитаторой блокнот» 225-най орондо 160 хэһэг тараагдаа. Энэ баримта халаа Кяхтын аймагта хэблэлэй удхашанарые ёһотойгоор сэгнэдэггүй, үргэн арад зоной культурно-политическэ эрилтые хангахын түлөө тэмсэдэггүй байһыень гэршэлнэ. Аймагай хэдэн олон эмхи зургаанууд, зарим албахаагшад «Б. М. Үнэн» газетэ захинагүй.

Иимэ ушар уншэрэгшэ жэлдэшье үзэгдэһэн байгаа. Жэшээлхэдэ, аймагай хүдөө ажахын таһаг 1949 оной турша соо «Бурят-Монголой Үнэн» газетэ захяагүй үлэһэн байха юм. Кяхтын аймагта хүдөө ажахын кампанинуудай ябасада үзэгдэһэн дутуунуудые элирүүлһэн статьянуудай газетэдэ толилогдохоло, тэрэ таһагые даагша нүхэр Хорошних өөрынгөө хүдэлмэрилэгшэдөөр газетэ бэдэрүүлжэ, партийна кабинедтэ эльгээхэ баатай болодог һэн. Тиигэбэшье, тус таһаг энэ жэлдэ «Б. М. Үнэн» газетэ баһал захяагүй байһаар.

Мүн зарим нютагуудта большевистскэ хэблэлые тараалгын ехэ удхашанартай байһые тоохогүй ябадал гарана. Айл бүхэндэ газетэ, журнал хүргэхэ хэрэгтэ колхозуудай партийна эхин организацинуудай секретарьнууд хэлхеэ холбооной хүдэлмэрилэгшэдтэ туһалха үүргэтэй аад, тэдэнэй зариманиинь ямаршье үүсхэл элдэбхи гарганагүй.

Усть-Киранай сомондо 5 колхоз бии. Тэрэнэй гурбаниинь бурят колхозууд. Теэд, тэндэ газетэ захилга тон һулаар ябуулагдана. Жэшээлхэдэ, «Большевик» колхозой хоёр зуу гаран колхознигуудай дунда «Б. М. Үнэн» газетэ оройдоол 6 хэһэг тараагдаһан байна. Колхозой партийна организациин секретарь, эхин һургуулиин багша нүхэр Ванчиков өөрөө газетэгүй һууна. Тэрэшэлэн колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Цыремпилов болон колхозой бусад хүтэлбэрилэгшэд газетэ захяагүй байха юм.

Тэрэшэлэн Кировэй (партийна организациин секретарь нүхэр Батуев) ба Сталинай (парторганизациин секретарь Цыдыпылов) нэрэмжэтэ колхозуудта газетэ захилгын талаар мүн лэ иимэ байдалтай.

Тус сомоной Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Осеев хэблэлэй, илангаяа «Б. М. Үнэн» газетын удхашанарые тооногүй. «Манай сомондо бурят-монгол хэлэн дээрэ гарадаг газетэ хэрэггүй» гэжэ Осеев мэдүүлдэг байна. Тиимэһээ тус сомондо «Б. М. Үнэн» газетэ тараалга бүришье хангалтагүй. Мүн Улаан Субуктын сомондо (гүйсэдкомойнь түрүүлэгшэ нүхэр Жигмитдоржиев) баһал иимэ байдалтай.

Колхознигуудай дунда хэблэл тараалгын иимэ хангалтагүйгөөр ябажа байхада, ВКП(б)-гэй айком, илангаяа тэрэнэй пропаганда ба агитациин таһаг (даагшань нүхэр Багадаев) хэмжээ абанагүй.

ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Коновалов «январь соо 500 экземпляр «Б. М. Үнэниие» тараахабди гэжэ мэдүүлһэн болобошье, мүнөө хүрэтэр нэгэшье хэһэг газетэ нэмэжэ тараагаагүй, харин хороһон байна.

Хитадай Арадай республикын гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо Ли Кэ-нунай телеграмма

ПЕКИН, февралиин 2. (ТАСС). Суньхуа агентствын мэдээсэлэнэй ёһоор, февралиин 2-то Хитадай Арадай республикын гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо Ли Кэ-нун гэгшэ ООН-эй Генеральна Ассамблейн түрүүлэгшэ Ромулода, ООН-эй генеральна секретарь Трюгве Лидэ, мүн Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин ба экономическа болон социальна Соведэй гэшүүд—оронуудай делегацинуудта иимэ удхатай телеграмма эльгээбэ:

«1950 оной январиин 19-дэ Хитадай Арадай республикын Арадай Центральна Правительствын гадаадын хэрэгүүдэй министр г-н Чжоу Энь-лай гэгшэ Хитадай Арадай республикын арадай Центральна Правительство хадаа Чжан Вень-тяниие Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин хүдэлмэридэ ба заседанинуудта, тэрэ тоодо Аюулгүйн Соведэй хүдэлмэридэ ба заседанинуудта хабаадалсахаар томилбо гэжэ, мүн энээн тухай Нэгэдэмэл Нацануудай болон Аюулгүйн Соведэй гэшүүд—оронуудай делегацинуудта дуулгахыетнай гүйһан байгаа. Тэрэ гэһээр арбаад гаран хонобошье, Хитадай гоминдановска хархис бүлэгэй үлэгдэлнүүдэй хуулитабэшэ делегадууд Аюулгүйн Соведһээ ба Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин бэшэшье органуудһаа тэрэ ..дары холодуулагдаагүй, харин мүнөө хүрэтэр байһаар байна. Би энээниие тон буруу гэжэ тоолоноб.

Февралиин 7-до Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин экономическа болон социальна Соведэй сессиин зарлагдахаяа байхадань, Хитадай Арадай республикын арадай Центральна Правительство хадаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин экономическа болон социальна Соведтэ Хитадай Арадай республикын түлөөлэгшөөр Цзи Чжао-тиниие томилоо гэжэ, господа түрүүлэгшэ ба генеральна секретарь, танай анхаралда табихые би хүсэнэб.

Энээн тухайда һонирхожо байгаа талануудта дуулгахые ба Хитадай Арадай республикын хуулита делегаци Чжан Вень-тянь түрүүтэйгээр, мүн Цзи Чжао-тин гэгшэд Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Аюулгүйн Соведэй ба экономическа болон социальна Соведэй заседанида хэзээнһээ хабаадалсажа шадахаб гэһэн асуудалда һаяар харюусахыетнай гүйнаб».

Бельгидэ эб найрамдалай бэшэгтэ гар табилгын кампани амжалтатайгаар ябажа байна

БРЮССЕЛЬ, февралиин 3. (ТАСС). Хэблэлэй һүүлшын мэдээнүүдэй ёһоор, эб найрамдалай бэшэгтэ гар табилга амжалтатайгаар үнгэржэ байна. Фландри ба Валони коммунануудай хүн зон эб найрамдалай түлөө кампанида дэбжэлтэтэйгээр оролсоно. Отиньи, Баесрод, Ньюверкеркин, Нинове, Алост коммунануудай хүн зоной хахадһаа олонхинь, брюссельскэ университедэй 500 студентнүүд ба искусство болон промышленностиин һургуулиин 400 студентнүүд эб найрамдалай бэшэгтэ гар табяа.

Продуктын үнэ сэнгэй дээшэлхэ тухай суутай дашарамдан Норвегидэ болоһон сошордол

ОСЛО, февралиин 3. (ТАСС). Продуктын үнэ сэн дээшэлхэнь гэһэн үгэ суутай дашарамдаа Осло болон Норвегиин бусад городуудай хүн зоной дунда ехэ сошордол гараба. Түрүүшын ээлжээндэ магазинуудһаа өөхэ тоһо худалдан абалга ехээр дээшэлбэ.

Мүнөөдэр столична газетэнүүд болбол энээн тушаа «Норвежскэ маргаринова фабрикануудай союзай» тусхай «тайлбари» тунхаглаба. Тэрэ «тайлбари» болбол үнэ сэн дээшэлхэнь гэһэниие буруушаанагүй, харин «боложо болохо үнэ сэнгэй дээшэлэлтын хэмжээе арад зон үлүүдхэнэ гээшэ ха» гэжэ тэмдэглэнэ.

Колониальна ёһо гуримда эсэргүү тэмсэлэй уласхоорондын үдэр

ПАРИЖ, февралиин 2. (ТАСС). Бүхэдэлхэйн демократическа залуушуулай федерациин ба уласхоорондын студентнүүдэй союзай үүсхэлээр колониальна ёһо гуримда эсэргүү тэмсэлэй уласхоорондын үдэр 1950 оной февралиин 21-дэ үнгэргэгдэхэ байна. Дээрэ дурсагдаһан организацинуудай үүсхэлые бүхэдэлхэйн профсоюзуудай федераци дэмжэбэ. Мүнөөдэр тунхаглагдаһан ВПФ-гэй хандалга соо иигэжэ хэлэгдэнэ: «ВПФ болбол өөрынгөө союзые бэхижүүлэгты, национальна сүлөөлэлгын түлөө, ажалшадай ажабайдалай условинуудые һайжаруулхын түлөө тэмсэлдэ улам эдэбхитэйгээр хабаадагты гэжэ колониальна оронуудай залуушуулые уряална».

Дюнкеркын докернууд сэрэгэй материалнуудые ашаалхаһаа арсаба

ПАРИЖ, февралиин 2. (ТАСС). Франс Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Дюнкеркын докернууд болбол Индо-Хитад эльгээгдэхэ гэһэн сэрэгэй материалнуудые ашаалхаһаа арсабал. Ашаа тээхэһээ докернуудай арсаһан дээрэһээ «Орэ» гэжэ ашаанай судныг байһан Фрасинэ пристаньда үсэгэлдэр ябган сэрэгэй 43-дахи полк ба «аюулгые сахиха республиканска отрядууд» асарагдаба. Судно дээрэ ондоошье хүдэлмэри хэжэ байһан докернууд мүн лэ пристаньһаа гаража ошоһон байнад. Сэрэгэй материалнуудые солдадууд ашаха баатай болобо.

Вьетнамдахи дайнай ябуулганууд

ШАНХАЙ, февралиин 2. (ТАСС). Январиин 5-һаа 15 хүрэтэрхи үе соо вьетнамска сэрэгүүд Хайдуон ба Киэн-Ан провинцинуудта Ханойһоо зүүн тээ 9 һууриин газарнуудые сүлөөлбэ. Январиин 21-дэ Винь-Баогай (Хайдуон провинци) французска гарнизон бута сохигдобо.

Урда Вьетнамдахи французска түмэр харгын компани болбол үнгэрһэн хэдэн һара соо вьетнамска партизануудай һандаргаһан дээрэһээ Сайгон-Ми-то хоёрой хоорондо поезднуудай ябалгые 1950 оной январиин 1-һээ болюулба.

Вьетнамай арадай-сүлөөлэлгын хүсэнүүд Ханойһоо баруун тээ байһан Хао-Бинь гэжэ газарта хоёрдохи добтолгоёо январиин 16-да эхилбэ гэжэ вьетнамска радио дамжуулба. Рам шадархи французска бэхижүүлгэнүүдтэ добтолго хэһэнэй ашаар январиин 17-до Шин Бан сүлөөлэгдэһэн байна.

Европейскэ клиринговэ союз байгуулха тухай Парижда боложо байһан хэлсээнүүд

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 2. (ТАСС). Баруун-европейскэ оронуудта «Маршаллай түсэбэй» болзорой дүүрэхэ дүтэлхэдэ, Холбоото Штадуудай хүтэлбэрилэгшэд Баруун Европын оронуудые өөһэдынгөө экономическа, сэрэгэй ба политическэ интересүүдтэ экономическа ба политическэ талааарнь мэдэгдүүлхэ ябадал дары түргэн бүхэжүүлхэ гэжэ оролдоно. Энэ зорилгоор, Баруун-Европын оронуудые богоолшолхо шэнэ американска түсэб—«Европейскэ клиринговэ (мүнгэгүйгөөр тоосоо хэхэ) союз» гэдэгые байгуулха түсэб табигдаба. Парижда энээн тушаа хэлсээнүүд боложо байна.

Иимэ союз байгуулгын гол удхань юуб гэхэдэ, тус союзда ороһон оронуудта импортын таможенно тариф түлбэринүүдые үгы хэхэ болон американска товарнуудые эдэ оронуудта хизаарлашагүйгөөр асаржа байха замые эсэслэн сэбэрлэхэ гэһэн ябадал болоно.

Энэ түсэб болбол Англида ба тэрэнэй худалдаа наймаанай хоёр талын хэлсээнүүдэй политикада эсэргүү хандуулагдаһан ба Баруун-европейскэ худалдаа наймаанда гол валютануудай нэгэн болохо фунт стерлингын үүргые эсэслэн һандаргажа, энэ худалдаа наймаае американска доллароор ябуулдаг болгохо гэһэн зорилготой байна.

Эдэ американска түсэбүүдтэ англичанинууд эсэргүүсэжэ байна. Американска хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, «Европейскэ клиринговэ союз» байгуулха тухай Парижда боложо байгаа хэлсээнүүд англо-американска эрид зүриллөөнүүдэй оршон байдалда үнгэржэ байна.

Шатар

Дальневосточно зонын колхознигуудай шатарай турнир

Д. Эрдынеев чемпион болобо

Дальневосточно зонын колхозно шатаршадай 14-дэхи һүүлшын тур февралиин 6-да болобо. 13 тур наадаһанай һүүлээр Бурят-Монголой республикын Яруунын аймагай колхозник Дашинима Эрдынеев гэгшэ 11,5 очкотой боложо, түрүү һуури эзэлээ. 14-дэхи турта хоёрдохи, гурбадахи, дүрбэдэхи һууриин түлөө нүхэд Копылов (Чита), Афанасьев (Якутск), Ринчинов (БМАССР) тулалдаата наада үргэлжэлүүлээ. Ринчиновэй Афанасьевта алдаһан ябадал хадаа турнирай гурбан һуурие гол т[...] лэб тодорхойлһон байна.

Хоёрдохи һуурие Читын областиин Агын Бурят-Монголой национальна округой шатаршан нүхэр Копылов, гурбадахи һуурие Якутска АССР-эй колхозник — шатаршан Афанасьев эзэлбэ. Дүрбэдэхи һуурие— Ринчинов, табадахи һуурие — Пассар, 6-дахи һуурие—Чердонов, 7-дохи һуурие —Меньшинин, 8-дахи һуурие Якушев эзэлбэ. Үнгэрэгшэ удэр Дальневосточно зонын колхознигуудай шатарай турнир дүүрэжэ, түрүүшын гурбан һуури эзэлэгшэд үнэтэ шангуудые ба грамотануудые абаһан байна.

Түрүүшын хоёр һуурие эзэлһэн нүхэд Эрдынеев ба Копылов гэгшэд Бүхэроссийска колхознигуудай шатарай турнирта Москва ошохо болоо.

Эрхим клубууд

Тарбагатайн аймагай культурно гэгээрэлэй эмхи зургаанууд агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри эршэмтэйгээр ябуулна. Аймагай клубуудта, уншалгын байшангуудта ба социалистическэ культурын байшангуудта агитпунктнууд эмхидхэгдэнхэй.

Ехэ-Куналейн ба Десятниково тосхоной хүдөөгэй клубууд илангаяа һайнаар хүдэлмэрилнэ.

Ехэ-Куналейн культурын байшан соохи агитпунктда хүн зон хододоо олон байдаг. Тэндэ коллективна радиошагналга, газетэ ба журналнуудые уншалга саг үргэлжэ үнгэргэгдэдэг байха юм. Тэрэшэлэн ажалшадай элдэб асуудалнуудта харюу үгэхэ стол эндэ эмхидхэгдээд, хүдэлмэрилжэ эхилээ. Тус байшангай агитаторнууд-эдэбхитэн һунгагшадай дунда хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг, лекцинүүдые уншадаг байха юм. Һүүлэй үедэ эндэхи лектори хадаа СССР-эй һунгуулиин системэ тухай, Сталинска Конституци тухай лекцинүүдые үнгэргөө.

Мүн тус байшангай дэргэдэхи уранһайханай самодеятельностин коллектив һунгуулиин кампанида зориулһан концертнүүдые ажалшадта харуулдаг байна.

Аймагай бусадшье эмхи зургаанууд муу бэшээр хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэй тоодо Надеинскэ, Барыкино-Ключевской клубууд ба уншалгын байшангууд ороно.

П. Стужин.

Һурагшад музей хараба

Һаяхан бурят дунда һургуулин һурагшад хизаар ороноо шэнжэлэлгын республиканска музей ошожо, тэндэхи элдэб экспонадуудые хаража, ехэхэн һонирхобо. Һурагшад болбол бурядай түрүүшын эрдэмтэ Доржи Банзаровай ажабайдал тухай илангаяа ехээр һонирхоһон байна.

С. Дондупов.

ХРОНИКО

«СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ тухай Дүримэй 60-дахи статьягай үндэһөөр, Байкало-Кударын, Кабанскын, Прибайкальска аймагуудай ба Бабушкин городой олониитын организацинууд, ажалшадай общество болбол һунгуулиин № 438 Кабанскын округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар нүхэр Трофим Дорофеевич Сычевые дэбжүүлһэнтэйнь дашарамдуулан Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиум тогтооно:

1. Нүхэр Трофим Дорофеевич Сычевые Бурят-Монголой АССР-һээ Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин Кабанскын Окружной комиссиин түрүүлэгшын орлогшын уялгаһаа сүлөөлхэ, дурсагдагша комиссиин составһаа гаргаха.

2. Тус комиссиин гэшүүн нүхэр Василий Федорович Печкиниие һунгуулиин Кабанскын Окружной комиссиин түрүүлэгшын орлогшоор баталха.

Харюусалгата редактор
Д. Д. ЛУБСАНОВ

РЕДАКЦИИН АДРЕС: Улан-Удэ, ул. Ленина, 28. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ), ТЕЛЕФОНУУД: отв. редактора—23; АТС—1-80, зам. отв. редактора—7-85; отв. секретаря 3-23; отделов партийной и комсомольской жизни, культуры и быта—4-52; пропаганды и агитации—7-85; сельского хозяйства, промышленности и транспорта—6-84; переводов—3-23; писем трудящихся и информации—6-84 (2 зв.); об'явлений 2-64 (2 зв.); Для междугородных переговоров—16.

Н—2229. Типография Управления полиграфии, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000.